І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу 435-8740
Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125
УНСоюзу BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 14-го БЕРЕЗНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 14, 1972 No. 48. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Понеділок, 13 березня 1972

В АМЕРИЦІ

ВПРОДОВЖ МИНУЛОГО МІСЯЦЯ ЛЮТОГО гуртові ціни в ЗСА підвищилися на 0,7 відсотка. Якщо брати до уваги, що це був уже третій місяць вільних, не контрольованих цін після урядового „заморожування", то таке підвищення не можна вважати за дуже високе. Найбільший вплив на таке підвищення цін мали деякі сільськогосподарські продукти, особливо м'ясо і м'ясні вироби. Керівник Ради економічних дорадників Герберт Стайн не висловив особливого стурбування з приводу того зростання гуртових цін, однак сказав, що їх дальше підвищення може сприяти інфляції.

ДИРЕКТОР ФЕДЕРАЛЬНОГО БЮРА ІНВЕСТИҐАЦІЙ ЕДҐАР ГУВЕР заявив, що „комуністичні країни й далі стараються підмінувати безпеку ЗСА". Він сказав, що „комуністичні організації продовжують свої намагання впливати на американський народ, і немає ніяких вказівок на те, що комуністичні країни відмовилися від свого постійного намагання підірвати безпеку ЗСА".

МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЧІЛЕ Ґернан дель Канто виступив з критикою опозиційної до уряду президента - марксиста д-ра Алленде Національної партії. Він загрозив посадовити до в'язниці провідника тієї партії, обвинувачуючи його в „підривній діяльності проти Чіле" та проти „будування соціялізму". Націоналісти співпрацюють з другою великою опозиційною силою в країні — Християнсько - Демократичною партією. Канто сказав, що уряд посадить до в'язниці провідника націоналістів Серґіо Онофре Харпа за його „підривну промову" виголошену через радіо. У тій промові Харпа обвинуватив марксистський уряд д-ра Алленде в намаганні завести в країні диктатуру, хоча в останніх виборах уряд не дістав підтримки більшости населення.

У ГАРТФОРДІ, КОНН., ПОЛІЦАІ ВДАЛИСЯ до так зв. італійського страйку, домагаючись більшої платні й ін. удогіднень. Вони приходять на працю, але не поспішають виконувати різні канцелярські завдання. Однак, той страйк не стосується їхньої боротьби проти злочинців.

МІЖ ЗСА І БРАЗИЛІЄЮ ПІДПИСАНО нову умову про ловлення риби біля берегів Бразилії. За тією умовою, рибу можна виловлювати біля бразилійських берегів, але не ближче, як на 200 миль. Звичайно в міжнародних договорах визнають тільки віддаль в 12 миль від побережжя, однак деякі країни Південної Америки наполягають на 200 миль.

ДВА ОЗБРОЄНІ ЗЛОЧИНЦІ ЗАХОПИЛИ ҐІДРОПЛЯН у Маямі і після перестрілки з поліцією наказали пілотам летіти до Куби. Перший пілот, який вчинив опір бандитам, був поранений. Ґідроплян мав летіти до Багамських островів, маючи на борту 10 осіб, а прилетів на Кубу.

НА АВТОСТРАДІ НА БРОНКСІ, Н. Й., ЩОНАЙМЕНШЕ 50 автомобілів переїхали один за другим по тілу старенького чоловіка, аж нарешті один шофер приїхав до поліції й повідомив, що він бачив на автостраді людську ногу. Поліція припинила рух біля Джером евню й забрала спотворене ударами тіло старого чоловіка, який загинув напевно внаслідок нещасливого випадку.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ КІПРУ АРХИЄПИСКОП МАКАРІОС ПОГОДИВСЯ передати крадькома спроваджений ним з Чехо - Словаччини транспорт зброї під контролю міжнародного війська, яке перебуває на Кіпрі, щоб не допустити до нової війни між тамошньою більшістю греків і меншістю турків. Засекречений закуп Макаріосом за два і пів мільйона долярів зброї у комуністичної Чехо - Словаччини став безпосереднім товчком до ультиматуму, що його Греція вислала Кіпрові. Дальшими точками того ультиматуму є допущення до кіпрського уряду прихильників злуки з Грецією і поступки для турецької меншини, без чого Греція не може тісно співпрацювати з Туреччиною.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗГОЛОСИВ в Об'єднаних Націях протест проти зараховування Гонґ Конґу й Макао до „колоніяльних теренів", бо це — мовляв — частина Комуністичного Китаю, окупована Британією і Портуґалією. Але у тій ноті не сказано нічого, що пекінський уряд вимагає звороту Гонґ Конґу й маленького острова Макао: вони є для Пекіну „вікнами у світ" і джерелом великих його прибутків.

У ВІДНІ СУД ВИЗНАВ за невинних і звільнив архітекта Вальтера Деяґо і його помічника Фріца Карля Кортля, які збудували були газові комори і крематорію у страхітливому гітлерівському кацеті Освєнцімі (Авшвіц). Лава присяжних прихилилась до їх твердження, що вони виконували тільки наказ уряду, як професіоналісти, і не знали, як ту будову використає гітлерівський уряд.

КОМУНІСТИЧНІ ЕКСТРЕМІСТИ У ФРАНЦІЇ ЗВІЛЬНИЛИ схопленого кілька днів тому члена адміністрації великої фабрики автомобілів Реноль, Роберта Ноґретта, хоча уряд відмовився прийняти умови схоплювачів: щоб звільнити сімох їх однодумців з в'язниці і прийняти назад до праці вісьмох звільнених робітників. Схоплювачі призналися, що зробили для своєї партійної групи шкоду своїм ділом, бо всі політичні партії і вся публічна опінія різко na таврували той вчинок, як діло політично невідповідальних авантурників.

У КАМБОДЖІ СТАЛАСЯ важлива подія: тамошній титулярний голова держави Ченґ Генґ зрікся у користь прем'єра Лона Ноля. Цей останній вилікувався з наслідків лагідного мозґового удару й перейме цілком владу, яку фактично виконував його заступник Сірік Матак. Лон Ноль димісіонував уряд Сіріка Матака. Кол. голова Камбоджи Народом Сіянук змагається далі за владу, користуючись підтримкою Пекіну і Північного В'єтнаму.

У МІСТІ ЕЛЬ ФЕРРОЛЬ В ЕСПАНІЇ ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЛА до демонструючих 5.000 портових робітників, при чому згинули два робітники. Подія набрала особливого розголосу в Еспанії тому, що в тому містечку народився голова Еспанії, генераліссімус Франсіско Франко.

РЕЧНИК ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ЕҐОН БАР ЗАПЕРЕЧИВ, наче б східньо - німецькі комуністи загострили свою позицію в нарадах над облегшенням комунікації між Західньою і Східньою Німеччиною та обома частинами поділеного Берліну. Припускають, що — навпаки — Москва наполягає на свого східньо - німецького сателіта, щоб той пішов на поступки і таким чином допоміг західньо - німецькому канцлерові Віллі Брандтові, який має труднощі у переведенні через парлямент підписаного ним з Москвою пакту неагресії.

Америка і Пекін обрали Париж на місце своїх постійних контактів

Париж. — Американський і комуно - китайський уряди ми їх постійного дипломатисади у Парижі стали ланками їх постійного дипломатичного контакту. Для цієї справи викликано в минулому тижні з Парижу до Вашинґтону амбасадора ЗСА Артура Вотсона, який конферував з президентом Ніксоном, державним секретарем Вілліямом Роджерсом, дорадником Президента Генрі Кіссінджером і іншими високими урядовцями, причетними до цієї справи. Вотсон вже вернувся до Парижа з інструкціями, що їх надалі передаватиме Державний Департамент. Комуністичним китайським амбасадором у Парижі є Хуанґ Чен, колишній активний учасник червоної армії Мао Тсе-тунґа, де він дослужився був ранґи ґенерала. Хуанґ Чен скінчив був факультет мистецтва в університеті в Шанхаї, але присвятився дипломатичній кар'єрі: він займав різні дипломатичні становища на службі комуністичного уряду в Китаї і з-посеред усіх його амбасадорів є одиноким, який є членом Центрального Комітету компартії Китаю. Французький уряд був повідомлений про вибір Парижу на місце такого контакту і він дуже вдоволений цим. До обрання Парижу причинився факт, що там діє — покищо все ще невдачно „мирова" американсько - в'єтнамська конференція. За головну причину вибору амбасад у Парижі за зв'язкових подано, що вони мають великий технічний персонал і найкращу комунікацію з Вашинґтоном чи Пекіном.

Конґрес погодився асиґнувати дальші фонди на діяльність радіовисилень „Вільна Европа" і „Свобода"

Вашинґтон. — Опинившись перед загрозою безпосереднього цілковитого припинення діяльности півофіційних радіовисилень „Вільна Европа" і „Свобода", уряд ЗСА відмовився від своїх заходів, щоб забезпечити потрібні на дальше ведення названих радіовисилень фонди і погодився на схвалений обома палатами Конґресу плян утримати їх в дії на протяг найближчих трьох місяців, тобто до кінця червня 1972 року. Сенатор Фулбрайт, рішучий противник дальшого втримування в дії радіовисилень „Вільна Европа" і „Свобода", добився своїми впливами відкинення пропозиції уряду през. Ніксона, щоб продовжити федеральну фінансову підтримку для обох радіостанцій на на протязі одного року, тобто до 30 червня 1973, і створити окрему урядову аґенцію для адміністрування цими радіовисильнями. Натомість Фулбрайт заявив свою готовість прийняти тимчасовий плян про фінансування названих радіовисилень до кінця червня 1972 року. Був вироблений і схвалений такий плян палатно - сенатською конференцією з тим, що справа дальшого фінансування радіовисилень буде розглянута і вирішена згодом: В конґресових колах вважають, що сен. Фулбрайт і його прихильники не погодяться в ніякому випадку на те, щоб продовжити діяльність обох радіовисилень поза 30 червня 1972 року. Було прийняте рішення Конґресу продовжити діяльність радіовисилень в суботу 11 березня ц. р. і зараз же після того през. Ніксон проголосив окрему заяву, в якій висловив глибоке стурбування справою дальшого існування цих радіостанцій і ствердив, що їх закриття було б невиправною трагедією.

Американські негри вирішили створити Крайову Асамблею Негрів

Ґері, Індіяна. — Під час першої Крайової Негритянської Політичної Конвенції, яка відбувалася тут останніми днями з участю 2 766 делегатів і яких 400 заступників — представників різних негритянських організацій вирішено створити Крайову Асамблею Негрів, яка була б незалежною політичною організацією і своїм завданням мала б посилення участи негрів у політичному житті ЗСА. Усіх негритянських виборців нараховують у ЗСА 7 і пів мільйона осіб. Пропонована Асамблея не мала б бути якоюсь окремою партією чи угрупуванням, але ж, об'єднуючи негрів із обох партій — республіканської і демократичної — вона мала б активізувати негрів для діяльности в рямцях цих партій і посилювати їх участь і ролю в політичному житті. Водночас із цим схвалено під час цієї конвенції, що створена Крайова Асамблея Негрів мала б збиратися кожних чотири роки, безпосередньо перед конвенціями республіканської та демократичної партій. Найближча конвенція Асамблеї мала б відбутися перед виборами 1976 року. Програму діяльности Асамблеї виробили представники негрів із різних ділянок політичного, громадського і культурного життя під час своєї зустрічі в університеті Говарда у Вашинґтоні. Учасники Асамблеї мали б повну свободу у підтримці тієї чи іншої партії, як також у виборі кандидатів на Президента ЗСА.

Юліян Баранюк переобраний на голову Окружного Комітету УНС в Нюарку

Нюарк, 11-го березня. — Річні Загальні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нюарку та околиці, які відбулися тут в приміщенні УНДому в Ірвінґтоні, переобрали на голову Окружної Управи довголітнього союзового і громадського діяча Юліяна Баранюка, висловлюючи йому та уступаючій Управі признання і подяку за виконану працю в минулорічній каденції. Разом з ним були обрані одноголосно до Окружної Управи: Осип Воробець й Іван Іваник — заступники голови, Володимир Роговський секретар, Мирослав Демчук — касир, Омелян Твардовський — імпрезовий референт, Стефанія Стеців, Андрій Кейбіда, Людвік Миґаль, мґр Омелян Грубецький, Василь Салабун, Василь Колюбинський, Михайло Отрок і Леся Назарук — члени Управи, та до Контрольної Комісії: Ярослав Леськів, Володимир Шпирка і Люцина Олесницька.

Збори відкрив голова О.У. Юліян Баранюк та запросив до почесної президії заступника гол. предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана, головного радного і обл. організатора Степана Гавриша та голову Округи УНС в Перт Амбой інж. Омеляна Граба. Він теж представив нових урядовців — предсідників і секретарів Відділів: 76-го — Володимира Боярського і Мирона Демчука, 340-го — Софію Оріховську і Василя Колюбинського, та 133-го — Люд-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Індійські війська залишають Банґладеш

Дакка. — В минулу неділю 12 березня ц. р. відбулось в столиці Банґладешу Дакка урочисте прощання останніх індійських збройних одиниць, які перебували там від часу індійсько-пакистанської війни, яка закінчилась 16 грудня мин. року. З кінцем тієї війни було в Банґладеші 150.000 індійського війська. В минулому тижні воно скорчилось до числа 5.000, а й ту решту приспішено відкликуться з уваги на заповіджені під кінець цього тижня офіційні відвідини індійського прем'єра Індіри Ґанді. Індія хоче виминути незручну ситуацію, що її прем'єр відвідує суверенну державу Банґладеш, коли там перебувають ще індійські війська, що їх Пакистан називає військами окупаційними. Перебування в Банґладеші індійських військ було теж головною причиною, чому З'єднані Стейти і Комуністичний Китай — одинокі з-посеред усіх великодержав не визнали ще дотепер Банґладешу. Це станеться, мабуть, незабаром. Прем'єр Банґладешу Муджібур Рахман дякував індійським військам за їх допомогу в здобутті самостійної держави бенґальців. Приявність індійського війська перешкоджувало вибухові внутрі новопосталого Банґладешу кривавих порахунків між бенґальською більшістю населення і бігарською меншістю. Тепер настрої буцім то дещо заспокоїлись, але ось в місті Хульна за 80 миль на південня від Дакка прийшло до такого зудару між бенґальцями і бігарцями з десятками убитих і ранених.

Латиші й естонці стурбовані масовим напливом московських робітників

Москва. — Автохтони Латвії й Естонії стурбовані і схвильовані русифікуванням тих їх країн масовим напливом москалів, що їх пересилає центральний совєтський уряд чи то як службовиків державно -адміністраційного апарату, чи то як робітників до пляново розбудованого промислу. Естонські й латиські патріоти настільки обурені тою русифікаторською політикою Москви, що вони поручають плянове сповільнення індустралізації, щоб можна було так задовольнятися місцевою робочою силою і не потребувати імпортованого московського елементу. Ці ворожі напливові московських робітників в Естонії і Латвії настрої такі сильні й масові, що у московській „Правді" перший секретар латиської компартії Авґуст Фосс був примушений помістити статтю з закликом до латиських комуністів, щоб вони поборювали „націоналізм" і сприяли постанові 24-го конґресу компартії СССР про змагання до „злиття націй" в один „совєтський народ" — з російською мовою. В Естонії для цієї справи скликано спеціяльне засідання Центрального Комітету компартії.

Велика катастрофа у Мєнську спричинила важкі шкоди, було багато жертв у людях

Москва. — Згідно з повідомлення ТАСС у столиці Білоруської ССР у Мєнську на одному індустрійному підприємстві сталася велика, ближче невизначена катастрофа. Звичайно в Совєтському Союзі в пресі не подають інформацій про такі чи інші нещасливі випадки або ж аварії у фабриках чи в транспорті. Подання офіційної вістки про катастрофу у Мєнську доводило б, що вона була дуже серйозна і що в її висліді поміж робітниками було багато вбитих і поранених. У Москві здогадуються, що це була якась велика експльозія або пожежа. Сталася ця катастрофа у мєнській фабриці радіоапаратів. У пресовому повідомленні, що його подали совєтські газети, висловлено глибоке співчуття робітникам фабрики і родинам загинулих. Повідомлено також, що родини загинулих і потерпілі від катастрофи одержать допомогу. Створено також окрему комісію для розгляду причин „нещасливого випадку".

Церква, школа і громада — головні турботи о. д-ра В. Ґавліча

Впр. о. д-р В. Ґавліч, ЧСВВ

Джерзі Сиі. — Очевидно, що наші загальнонаціональні справи, як завершення нашої Помісної Української Католицької Церкви патріярхатом, теперішні наші зусилля видвигнути на міжнародний форум справу грубого порушування людських прав комуністичним режимом в Україні на загальні проблеми наших поселень є для нас усіх предметом постійної уваги, журби і праці, але нашою щоденною турботою на місцях є повірені нам щоденні справи: наша церква, наша школа і наша громада — говорив о. ігумен д-р Володимир Ґавліч, ЧСВВ, під час своїх відвідин в УНСоюзі та „Свободі" минулого тижня. Власне ці щоденні справи: церква, школа і громада були й причиною та ціллю його відвідин, щоб про них могла довідатись і вся громада. Українська католицька церква св. Юра в Ню Йорку, парохом якої й є о. д-р В. Ґавліч, є одною з найстарших і найбільших українських католицьких парафій в Америці і сьогодні вона є — можна б сказати — на переломі. Ми є свідками великих змін у наших церквах і в наших громадах, а в Ню Йорку вони тим більші з уваги на характер самої цієї світової метрополії та на багато специфічностей української громади в ній. Чим вияснити і чому чи кому треба завдячувати, що парафія св. Юра в Ню Йорку, не зважаючи на специфічності обставин, не має тих турбот, що їх мають деякі інші парафії, як справи мови, календаря, обряду тощо — був запит. Не може бути проблем, яких немає — відповідає о. д-р В. Ґавліч. Церква св. Юра зберігає юліянський календар, у наших церковних відправах є виключно українська мова, обрядово ми скрупулятно зберігаємо наші традиції, виконуючи всі постанови наших церковних властей. У цьому відношенні не маємо жадних проблем, але маємо багато інших — говорить о. д-р Ґавліч називаючи деякі з головніших: будова нового величнього катедрального

(Закінчення на стор. 5-ій)

1,000 ПЛАСТУНІВ ДЕМОНСТРУВАЛИ В НЮ ЙОРКУ ПРОТИ АРЕШТІВ В УКРАЇНІ

Ню Йорк (Ю. Ф.) — В суботу 11-го березня, тут відбулася чергова протестаційна демонстрація української молоді проти арештів та переслідувань діячів української культури на Україні, які почались новою хвилею в січні ц. р. Демонстрацію, яку зорганізувала і перевела Крайова Пластова Старшина, згуртувала велику кількість бо близько 1 000 осіб пластової молоді і батьків. Учасники зібрались в год. 3-ій по пол. на площі Гаммершілд Пляза при 47-ій вул. і 1-ій евеню недалеко будинку Об'єднаних Націй. Підземкою, автами і автобусами прибули пластуни і пластунки з Ню Йорку, Нюарку, Джерзі Сіті, Пассейку, Гемстеду, Йонкерсу, Кергонксону, Коговзу, Бриджпорту, Ню Гейвену, Гартфорду та Філядельфії, як теж і поодинокі представники далековіддалених Пластових Станиць Боффало, Сиракюзи, Балтімор, Вашинґтон, Клівленд і Чикаґо. Пластова молодь прибула з численними транспарентами, які вони самі приготовили на цю демонстрацію. Учасники демонстрації ходили кругом площі та повторяли різні протестаційні кличі та імена ув'язнених, які заповідав через гучномовець пл. юнак Андрій Чировський. Група 12 пл. юнаків з Нюарку, зодягнених в строї арештантів та скованих ланцюхом під наглядом двох вартових, ходили кругом площі. Кожний „арештант" носив на собі напис з ім'ям одного із заарештованих діячів української культури. Демонстрацію відкрив, промовляючи українською мовою, голова Крайової Пластової Старшини пл. сен. Павло Дорожинський. Він говорив про ціль демонстрації та закликав підписувати петицію до Генерального Секретаря Об'єднаних Націй в справі інтервенції цієї міжнародної установи про звільнення незаконно заарештованих діячів української культури. Опісля професор Колюмбійського університету Володимир Одайник промовив англійською мовою та закликав до боротьби за права українського народу, вказуючи на шляхи, якими наша боротьба повинна іти. Демонстрантів привітав коротким словом конгресмен Джеймс Шоєр з Бронксу, який прибув на маніфестацію помимо сильної перестуди. Базуючись на власному досвіді, здобутім в часі недавніх відвідин Совєтського Союзу, з якого був усунений за зв'язки з представниками жидівської меншини, конгресмен висловив своє зрозуміння для змагань українців та побажав успіхів. Представники телевізійних станцій, канали 7 і 11, фільмували епізоди демонстрації та переводили ін-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Ню Йорк відсвяткував Шевченкові роковини концертом-академією

Ню Йорк. — У неділю 12 березня ц. р. відбувся тут в залі Фешен Інституту при 24 вул. концерт, влаштований Комітетом Об'єднаних Американсько - українських організацій спільно з Науковим Т-вом ім. Шевченка. Після того, як заля стоячи вислухала „Заповіту", що його відспівав мужеський хор „Прометей" із Філядельфії, цей хор відспівав ще три пісні, при чому у пісні „Садок Вишневий" А. Гнатишина солістами були З. Чорнобіль і Б. Сілецький — перший і другий тенори. Святочне слово виголосив проф. д-р Г. Лужницький, взявши за провідну думку існування „живих і мертвих" українців у сучасній українській спільноті. Хор „Прометей" під орудою М. Длябоги виступив ще наприкінці програми з трьома піснями і тими самими солістами. Галина Андреадіс відспівала три пісні з одним наддатком. Центральними точками була збірна рецитація Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької. У першій частині програми 10 дівчат і 5 юнаків передали мистецькою деклямацією історичну пісню „Гамалія", а вдругій частині програми — зворушливу мельо - драматичну поему „Наймичка". Музику зладив д-р І. Соневицький, який теж акомпаніював тій рецитації і пані Андреадіс. Хорові „Прометей" акомпаніювала Лідія Бульба, естраду по-мистецьки оформив Т. Шевчук. Академія тривала 2½ год. і залишила прегарне враження у приявних, які вщерть виповнили велику залю.

Після концерту - академії нюйоркський хор „Думка" влаштував у великій залі УНДому прийняття для прибулого з Філядельфії хору „Прометей".

В Дітройті відкрито мистецьку виставку Е. Козака і синів

Дітройт (Н-вич). — Відзначення 70-ліття Едварда Козака у першому етапі заходом Ювілейного Комітету виявилось тут виставкою образів його і обох синів, Юрія і Яреми. Відкриття виставки відбулось 10 березня в залі У.-А.Осередку в приявности 132 особи. Промову виголосив заст. голови Культурно-Громадського Клюбу д-р Б. Лончина, привітавши маестра з родинним святом, що є рівночасно громадським святом, яке своє продовження знайде в двох дальших етапах: бенкет у суботу 18-го березня в найбільшій українській залі при православній катедрі св. Покрови і дещо пізніше появою книжки про малярську і письменницьку діяльність Е. Козака. Бесідник коротенько перейшов характеристичні прикмети його малярства і тематику, що така близька рідній землі і її історії, та запросив оглянути виставку, в які беруть участь також сини, що є рідкісним явищем сьогодні в родинах мистців. Едвард Козак виставив 39 образів з невеличкою кількістю гумористичної графіки, а Юрій — 15 і Ярема — 12 образів.

В Ню Йорку помер о. Еронім Барнич, ЧСВВ

В останній хвилині перед друком цього видання „Свободи" одержано з парафії св. Юра в Ню Йорку сумну вістку, що в понеділок, 13-го березня, в одному із шпиталів на Лонґ Айленді помер на 41-ому році життя відомий наш молодий душпастир, св. п. о. Єронім Барнич, ЧСВВ. Причиною смерти була невилікувальна недуга, на яку він занедужав майже рік тому. Заупокійна Свята Літургія з Парастасом буде відправлена у вівторок, 14-го березня, о год. 7-ій вечора в церкві св. Юра в Ню Йорку. Єромонаші Богослуження і відправи відбудуться в церкві Чесного Хреста на Асторії в середу, 15-го березня, а похоронні відправи там же о год. 9:30 рано в четвер, 16-го березня, після чого тлінні останки Покійного будуть зложені на вічний спочинок на цвинтарі в Гемстеді, де спочиває його батько.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Івана Дзюби

Літературно - критична і публіцистична діяльність Івана Дзюби, автора численних есеїв і статтей про творчість клясиків української літератури, зокрема Григорія Сковороди, Тараса Шевченка, Лесі Українки з підкресленням мотивів національного в їхніх творах, як також автора широковідомого трактату „Інтернаціоналізм чи русифікація?", що в ньому він висвітлив із позицій марксизму і ленінізму важке становище української мови й культури в УССР, опинилася з пол. 1960-их років під важким тиском і рестрикціями режиму. Після першого арешту в 1965 році, коли КҐБ було примушене звільнити Івана Дзюбу у висліді широкої хвилі протестів і обурення у всьому світі, йому, членові КПСС і Спілки Письменників України, заборонено взагалі друкувати у періодичних виданнях УССР критичні статті, есеї та рецензії. В грудні 1970 року очолюване реакційними сталіністами Правління Спілки Письменників України ухвалило було виключити Івана Дзюбу із членів цієї організації, і він зміг залишитися в членах СПУ тільки після розгляду його справи Президією СПУ і складення ним заяви, в якій виступив проти тлумачення його творчости закордоном „в дусі антирадянської пропаганди" і ствердив, що стояв і стоїть „на громадських позиціях, які нічого спільного... з ідеологією українського буржуазного націоналізму не мають". Не зважаючи на таку заяву, Дзюба й далі залишився поза літературним процесом.

Арештований вдруге, в половині січня цього року, І. Дзюба був звільнений знову правдоподібно за відсутністю доказів про „антирадянську діяльність". Але тепер на підмогу КҐБ прийшло Правління „творчої" Спілки Письменників України. На своєму засіданні 2 березня ц. р., присвяченому розглядові „персональної справи" І. Дзюби вирішено його виключити із членів СПУ „за грубе порушення принципів і вимог статуту Спілки Письменників за виготовлювання та розповсюдження матеріялів, які носять антирадянський, антикомуністичний характер, виражають націоналістичні погляди і зводять наклеп на радянський устрій та національну політику партії" і т. д. Цим своїм нікчемним вироком Правління СПУ, а зокрема письменники, як М. Бажан, П. Загребельний, І. Ле та Н. Рибак, видало „карт бляніш" органам КҐБ арештувати І. Дзюбу і поставити його під суд за стверджені виразно вже в самому рішенні Правлінні порушення не тільки принципів статуту СПУ, але й совєтських законів.

В історії СПУ рішення його Правління з 2 березня 1972 залишиться одною з найбільш ганебних сторінок.

Передвиборча реклама

Мова не про купецьку рекляму, не про захвалювання краму, а про авторекляму кандидатів на президента ЗСА у цьому виборчому році. Їхня передвиборча агітація має на цілі, поперше, з'ясовуючи своє становище до різних минулих і актуальних проблем, представити себе виборцям в якнайкращому світлі і — подруге — якнайглибше в їх опінії погрузити своїх суперників. Американська техніка передвиборчої агітації дійшла до перфекції, але вимагає величезної фізичної сили та енергії від самого кандидата, як також величезних фондів, потрібних для подорожувань літаками й гелікоптерами, оплачування газетних оголошень, радіо і телевізійних агітаційних передач. Все це коштує мільйони долярів.

Це цікавий суто американський феномен: люди витрачають велетенські суми навіть тоді, коли повинні б здавати собі справу, що це — змарнований гріш. Ось так, наприклад, нюйоркський посадник Джон Ліндзі виявив, що він отримав кругло півмільйона долярів на виборчий фонд від добровільних жертводавців, що складали від 5 до 50.000 дол. Кожний з кандидатів старається, щоб він став „фігурою на національну міру", себто щоб його пізнали від океану до океану, що не легка справа, коли більшість кандидатів мало відомі поза межами свого стейту чи, інколи, навіть свого міста. Радіо і телевізія для такого осягу — найефективніший, але найдорожчий засіб. І тут найбільш, так би мовити, упосліджена доля всіх опозиційних кандидатів. Бо коли кандидатом є урядуючий президент держави, то він не потребує журитися, що його „не знають". І він все одно постійно на сторінках преси чи то йому прихильної, чи неприхильної, його світлини й карикатури по всіх газетах та журналах і він раз-у-раз виступає в радіо- й телевізійних передачах. В історії американських виборів опозиційні кандидати не раз домагалися, щоб радіо і телевізія ставились по-рівному до всіх кандидатів і не упривілейовувала президента, як кандидата, але осягнути це у практиці неможливо.

Покищо у правиборах змагаються 14 кандидатів з обох партій. Газети мають труднощі з обслуговуванням їхньої агітаційної метушливости, але найбільше огірчені тим, що загал суспільства мало цим усім цікавиться.

Мих. Килимний

ЧИ БУДЕ МИР НА ЗЕМЛІ?

Куритиба. — Поїздка президента Ніксона до червоного Китаю не була забаганкою, примхою чи то передвиборчим маневром. Вона була вимушена, подиктована перебігом подій у світі. Сам Ніксон назвав її „подорожжю миру", хоч по формальному закінченні другої світової війни миру немає. Пригадаймо, скільки за той час проллялося і проливається людської крови, скільки було загарбань, анексій, вибухів народного гніву!

Французи билися в Індо-Китаї, Мароккo, Тунісії, Альжирі; бельгійці — в Конґо; американці змагаються у В'єтнамі; англійці не виходять з колотнечі в Північній Ірляндії; вже двічі зударилися араби з жидами; китайці окупували Тибет, воювали з Індією; численні країни брали участь у Корейській війні; а ось зовсім недавно відбулася індо-пакістанська війна... Щождо СССР, то йде він невпинно по довгому й кривавому шляху „до миру в усьому світі". Пригадаймо розправу з робітниками Східнього Берліну, здавлення танками мадярської революції, приборкання робітників у Польщі, „нормалізацію" Чехо-Словаччини, вихід совєтської воєнно - морської фльоти в усі океани, прикордонні сутички з китайцями, закладення військових баз в Єгипті та сусідніх з ним країнах, встановлення ракет на Кубі...

Єдине, що цілком певне, є те, що до третьої світової війни ще не дійшло, і, очевидно, щоб не допустити до вибуху, президент Ніксон вибрався до червоного Китаю із заявою „забезпечити мир у світі для сучасного покоління". Такою, себто мирною, хотів бачити свою подорож американський президент. А як воно буде насправді, те побачимо згодом.

Після Ялтинської угоди не раз писалося в пресі різних країн і говорилося на багатьох „п і в офіційних" конференціях, що Рузвельт пристав був на пропозицію Сталіна поділити цілий світ на дві зони впливів — американську та совєтську. Конкретна дійсність — існування „угоди число два" — не раз підтверджувала. Бачили ми це на багатьох прикладах, зокрема, на згадуваних вище розстрілі совєтами берлінських робітників, кривавому здушенні революції в Мадярщині, на подіях у Кореї, індо-китайському півострові, інвазії в Чехо - Словаччині, а також на прикладі червоного Китаю.

Не спромігшися запрягти до свого воза червоний Китай, Москва робила все, щоб ту найбільшу в світі країну тримати в повній ізоляції, оточити її з усіх боків та гальмувати її економічний, зокрема індустріяльний, розвиток. У цьому Москва завжди знаходила не тільки зрозуміння, а й повну підтримку ЗСА. Це робив Вашингтон, щоб утримати „рівновагу", зберегти Ялтинську угоду про двоподіл світу і щоб знешкодити „жовту небезпеку".

В обличчі цього червоний Китай іззовні зіщулився, а всередині напнявся до крайніх меж у своїх кордонах, обмежившись захопленням Тибету та „приборканням" провінції Сінціян — що межує з СССР. Він досі скидався на згорнутого в клубок їжака, який „відколювався" від усіх своїми колючками, час від часу запускаючи їх у той же В'єтнам, Корею, трохи до Африки, але завжди діяв з оглядом на „сильних світу цього". Цілком по стороні червоного Китаю стоїть малесенька Альбанія, але їй, за висловом Чжоу Ень-лая, „за далекими водами тяжко надавати потрібну допомогу"...

І ось президент Америки, Ричард Ніксон, у пошуках тривалого миру, полетів через величезні земляні простори, через моря і океани, а там перескочив через наставлені колючки їжака-ґіґанта і дістався до Пекіну, де й повів ділові розмови з керівниками червоного Китаю. Уже завдяки цьому самому фактові китайський „їжак" розкривсі і перестав бути для цілого світу незбагненним, загадковим явищем.

Поїздку Ніксона тепер в усьому світі називають історичною, безпрецедентною, епохальною. Одні прирівнюють його з Марком Польо, інші з... космонавтами, хоч Президент і не забирався за орбіту Землі, але на цій нашій плянеті „розкрив" та „урухомив" статичну точку, про яку ще Наполеон висловився так: „Китай — у напівсні, але хай і далі перебуває в подібному стані". Тепер навіть у Москві пригадали цей вислів, зазначаючи: „Ніксон знехтував попередження Наполеона, пішов усьому наперекір"... А-ле чому „знехтував"?

Коли йти за таємною Ялтинською угодою про поділ світу на дві зони впливів, совєтську та американську, то доводиться ствердити, що один з партнерів раз-у-раз порушував та порушує ту угоду, і йому досі збігало, як з гуски вода. Це він забрався на Кубу, до арабських країн, в Азію та Африку, вивів свою воєнно - морську фльоту в усі океани, виразно задивляється на Латинську Америку. В недавньому посланні президента Ніксона до Конгресу виразно сказано, що СССР непомірно задивляється на Латинську ... морську фльоту, продукує нову нищівну зброю та захоплює під свої впливи нові й нові простори, чим створює загрозу нової світової війни. Недарма те послання зустріла в багнети вся совєтська преса, намагаючись довести, що справжнім агресором є Ніксон, а Москва діє „в ім'я пролетарського інтернаціоналізму". Що таке „пролетарський інтернаціоналізм" переконливо розкрив Іван Дзюба у своєму творі „Інтернаціоналізм чи русифікація?"

Президент Ричард Ніксон уже фактично вивів червоний Китай на міжнародну арену, як третю потугу.

Очевидно, невдовзі впливи Пекіну виразно позначаться в Азії. Таким чином ми є свідками закінчення ялтинського двоподілу світу і переходу його на триподіл. Спротив цьому переподілові вже почався, як і слід було сподіватися, з Москви. Совєтська преса заверещала не своїм голосом про „зраду" Мао Тсе-тунга, про його співпрацю з „імперіялістом" Ніксоном, заодно тверджучи, що в Китаї здобув перемогу націоналізм над „пролетарським інтернаціоналізмом.

Та що б там не було, а до перерозподілу світу вже приходить. Ніксон запропонував провідникам червоного Китаю разом з американцями „розпочати довгий марш за мир". Ту пропозицію китайці відразу прийняли. А-ле чи наслідком усього цього буде осягнутий тривалий мир на землі — цього з певністю ніхто сказати не може. Набираємось твердого переконання, що н е з а баром прийдуть великі зміни в усій міжнародній політиці, в усьому міжнародному житті.

Петро Одарченко

ВЕЛИКЕ ТРИЄДИНЕ СЛОВО ШЕВЧЕНКА

(8)

Далі Дзюба цитує цей лист. Подаємо деякі уривки з цієї цитати: „Вельможний мосць - пане Скоропадський, гетьмане Московський!., вопервих, удивляємося, іж Ваша милість не встидається титулувати себе війська Запорозького обоїх боків Дніпра Гетьманом, кгди ми вашей милості ані сами собою, ані через послов наших, ані через письмо войськове на той уряд не обобрали, на який ваша милость возведені зостались под мушкетами внутрі города Глухова..." Цар своїх обіцянок не дотримав, і тепер бідні люди „за щасливого вашею милостини реґиментства, ярмом московським пригнетеніїє, плачливе ускаржаються і вас усіх отчизни згубцев, московських похлебцев... проклинають і вічно... проклинати будуть".

„Чи не звідси, — каже Іван Дзюба, — з цієї козацької свідомости, з народної традиції — отой високий суверенний тон Шевченка, коли він говорить про Україну, про її історію і майбуття:

Було колись: в Україні
Ревіли гармати,
Було колись: запорожці
Вміли панувати...

Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля...

Встане Україна
І розвіє тьму неволі,
Світ правди засвітить,
І помоляться на волі
Невольничі діти...

У своїй статті „Шевченко і Петефі" Іван Дзюба не обмежується характеристикою лише спільних рис, спільних мотивів, споріднених ідей у творчості великих поетів України і Угорщини. Дзюба відзначає й самобутність їх, відмінність кожного з них: „Кожен з них — це світ окремий і самодостатній. І скільки б схожого між ними не було, але несхожого, мабуть, ще більше. І навіть те, що їх споріднює, має в кожного свій особливий характер, свої виміри і барви". На думку Дзюби, Шевченкова критика кріпацтва „гостріша, глибша і послідовніше переведена з висот ідеалів гуманізму... Шевченко ширший, універсальніший..."

Блискуча стаття Дзюби закінчується такими словами: „І, повертаючись тепер до початку статті, до питання: чим зумовлене спільне в поезії двох великих поетів, чим так схожі ті два могутні потоки, що течуть по різні боки Карпатського вододілу, ми можемо сказати: вони витікають з одного джерела — любови до Вітчизни; в них тече одна жива вода — кров любови до Вітчизни; вони впадають в одно море: найінтернаціональніше море найінтернаціональнішого почуття — любови до Вітчизни".

Третій складник „триєдиного слова Шевченкового" — гнівне картання перевертнів, зрадників українського народу докладно проаналізовано в статті Івана Дзюби „Очистительний і животворящий вогонь". Автор показує, як Шевченко картав „національну нетривкість" національну зраду, рабську психологію перевертнів, яничарів, царських підніжків, „дядьків отечества чужого". Почуття національного сорому за негідні вчинки перевертнів, почуття національної гордости вчинками славних героїв України, незламних борців за волю України, почуття безмежної любови до України та її народу і ненависти до ворогів українського народу, почуття віри і безнадії з великою силою виливалися в поезії Шевченка, вони, як каже Дзюба, „постійно живили одно одне, одно в друге переливалися... Це тяжке боріння і болісне взаємозапліднення суперечних почуттів, ці живі згустки болю і муки — з малознаною в світовій поезії силою виливалися в „Посланії", в „Чигирині", „Юродивому", в „Осії глава XIV" та в багатьох інших поезіях".

„... Поет свідомо роз'ятрював національний сором: ним, як і національною гордістю, національними спогадами, він хотів переродити цілу націю, змінити її історичну долю".

Шевченко покладав на своє поетичне слово велику історичну місію: „розпанахати" „погане, гниле серце" своєї нації, „вицідити сукровату" і налити „живої козацької тії крови, чистої, святої". Саме такий національно - рятівничий сенс мають нескінченні картання „невірних дітей" України, їх „криводушія і зради".

Шевченко картав не тільки перевертнів і зрадників, він картав уcякі, навіть несвідомі й зовсім незначні вчинки, що могли б бути корисні для ворога. Дзюба ставить таке питання: „Чи міг Шевченко картати, крім українського пана, ще й українського селянина, якого він любив більше за самого себе, чи міг уражати й клясти самого українця як репрезентанта нації?" На це питання Дзюба відповідає такими словами: „Прочитайте містерію „Великий Льох", де „перша душа" проклята за те, що, бувши людиною, перейшла з повними відрами (символ зичення добра) дорогу гетьманові, коли той „їхав у Переяслав Москві присягати"; „друга душа" за те, що „цареві московському коня напоїла"; „третя душа" — за те, що посміхнулася цариці, не знаючи, що „тая цариця — лютий ворог України".

(Далі буде)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: д-р Михайло Данилюк

АКУПУНКТУРА

Слово акупунктура видається аж надто скомплікованим, наче б із зачарованого словника, зокрема, коли його часто читаємо в американській періодиці у звучанні „акапанкчер". Слово це полонило увагу медичних кругів та широкого громадянства, коли наспіли вістки про „чародійне" лікування недуг у Китаї способом уколювання голками. Звичайно, відновлення зв'язків західнього світу із китайським материком принесло і ряд „екзотичних вісток", а серед них вістки про акупунктуру. Як відомо, цей специфічний метод з великим успіхом вживають у Китаї для знечулювання, анестезії.

Лікарі, які обсервували операції без стандартної анестезії, а лише з поміччю кількох голок, уведених в окремі ділянки тіла, були глибоко вражені. Преса західнього світу тепер часто повертається до цієї теми, а окремі медичні осередки почали серйозно цю справу досліджувати. Що ж воно таке оця акупунктура?

Передусім щодо самого слова. Походження його латинське (акус — голка, пунктура — уколення), і є воно новотвором західньої медицини. Якщо вживати суто українського вислову — це голкоуколювання, хоч і термін акупунктури також прийнятий. Терміни ці можна знайти у „Словнику чужомовних слів" І. Бойкова, в УРЕ та медичному словнику М. Галина.

Голкоуколювання, як метод лікування недуг, у примітивних формах, як говорять джерела історії медицини, можна знайти ще у добі неоліту. Перші записи про акупунктуру появилися в Китаї у 1-му стол. після Христа у творі невідомого автора під назвою „Гуанг Ті Ней Чінг Лінг Шу" або „Підручник жовтого імператора про внутрішні недуги". У 7-му стол. цей підручник був перередагований і є тепер основою для клясичних методів акупунктури.

Старовинні китайські лікарі брали за основу т. зв. теорію космології, вважаючи, що все у природі має дві протилежні сили: „Янг" і „Їн" або світло і темрява, життя і смерть і т. д. Ці сили, на їх думку, перебувають у балянсі, а коли рівновага захитується — приходить недуга. Старовинні китайці не розрізняли недуг, для них вони завжди були одною, наслідком одної причини, яка захоплювала різні органи. Причина недуги вважалась своєрідною енергією, яка, на їх думку, переливає з одного органу до іншого і тим викликає різні хвороби. Ця енергія пропливає 12-ма окремими дорогами, невидимими меридіянами, які мають 365 точок, де зроджуються імпульси енергії. 12 меридіянів представляють собою 12 місяців, а точки по них — дні. Отже, на думку старовинних китайців, якщо проколоти голкою відповідну точку або кілька їх у відповідних меридіянах, то перехід енергії можна зупинити способом заспокоєння або подразнення окремих частин нервової системи. Цікаво, що згадані точки, як доказується медичним обслідом, справді розташовані по шляхах нервової системи. Приблизно дві третини їх знаходяться на анатомічних місцях нервових шляхів і розгалужень, а одна третина не зв'язана з ними, і для цього пояснень нема.

Китайський лікар уживає лише кілька голок нараз. Вони можуть бути короткими — 3-5 сантиметрів і довшими — до 50-60 сантиметрів, залежно від потреби. Колись уживали голок із слонової кости, з кісток риби, оленя, іноді із срібла... Тепер уживається сталевих, дуже тонких і гнучких. Під сучасну пору вибирають для уколень до 500-800 точок, які подається в різних підручниках, хоч окремі майстри цього методу знають ще й своїх біля сотні таємних точок. При кожному лікуванні роблять кілька уколень нараз.

Акупунктурою колись лікували в Китаї майже всі недуги. Тепер цей метод все ще вживають дуже широко, відкинувши лише стару теорію про „дві сили". Китайські лікарі вважають, що уколення голкою в певних місцях неодмінно викликає або відпруження, або подразнення нервової, зокрема центральної системи, а також впливає на працю ендокринної системи, себто різних залоз, які продукують необхідні для життя гормони. При уколенні не вводиться ніяких ліків. Інфекційних недуг цим методом не лікують.

В Европі обмежене коло лікарів акупунктуру застосовувало вже протягом довшого часу в різних країнах. Останніми роками цим методом особливо зацікавилися в Англії. В Америці є лише 4 лікарі, які практикують акупунктуру, і всі вони працюють у китайських етнічних поселеннях.

Голкоуколенням почали щораз більше цікавитися в Америці після того, коли група американських лікарів відвідала Китай і повернулась під сильним враженням акупунктури, яку вживають там із великим успіхом для знечулення при о-

(Закінчення на стор. 5)

Любов Коленська

ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ ЛЕСЯ МАРТОВИЧА

(5)

„Худенький, згорблений, тюпав борзенько попід мур, аби де сховатися від напасті". І коли, на прощальне свято до школи, несподівано увійшов староста, усіх приявних охопив просто невільничий страх, „лиш діти не боялися його. Бо діти не знали, що значить староста". „Ян" — про Івана, що перемінився в місті на „Яна", рубав дрова і все пропивав. Це — психологічне оповідання. Тут автор описує, як Ян поволі входить в алькоголізм, старається відтягнутися від нього, іде до праці на нічного сторожа, залишає замість себе на варті якогось п'яного напка і таки виходить під час свого дижуру, щоб випити, хоча б чарчину горілки. У „Першій сварці" Л. Мартович показує надмірну порожнечу і глупоту пані Дорожинської, як вона за всяку ціну захотіла йти на баль, щоб застидати Бігунцеву своєю новою сукнею. Її чоловік не погоджується, мотивуючи тим, що цей баль влаштовують його політичні противники. Так і почалася їхня перша сварка через її вузькозорість. „Народна ноша" — це оповідання, в якому Л. Мартович розказує, як селянин доконче хотів позбутися свого селянського п'ятна, скинув селянську ношу, постригся, а поволі і його психіка змінилася, почав ошукувати людей і спекулювати ... Назвали його Грицьком Мудрагелем, а він з того був вдоволеним і зараховув себе до справжньої інтеліґенції. І він себе вспокоював, заєдно кажучи, що він вже й на іншу віру перейшов, щоб забрати із себе п'ятно мужицьке. І закінчує автор словами Мудрагеля: „Котрі ж її (ношу) так дуже любите та й боїтеся, щоб вона не загирилася, то носіть її самі. Просимо! Скоро те п'ятно розділиться на нас усіх, то воно перестане вже бути ознакою нещасливого мужицтва. Отоді і я вернуся до неї".

Такі оповідання, як: „Відміна", „Гарбата", „Грішниця", „Нічний гість" — не тільки побутово-суспільного характеру, але й суто психологічного, тільки, що на це нинішні совєтські аналітики творів Леся Мартовича мало звертають увагу, бачать і не бачать... А от, така новеля, як „Відміна" розповідає про сльотний, мокрий день, нудний кожному дома. І в таку то пору вбігає Микитка і напрошується, щоб його набити, бо перед тим його бив Ціпенюк, але він ще синців не має, а він хоче Ціпенюка конечно подати до суду. І так провокує усіх в хаті, що його брат таки б'є, а цей тільки зціпивши зуби питається, чи видно вже побої... Як Микитка, відходить, каже Іван: „Я не вірив в ніякі забобони ,але тепер вірю, що він відміна... Це дідько підміняв дитину". „Гарбата" — незвичайно приємна розповідь про малих хлопчаків, що вибираються до панської кухні покуштувати „гарбати". Вони всі підкрадалися і думали про „гарбату", а Митруньо на ніщо не дивився, тільки на сад у квітах. Коли перелізали через пліт, він зачепився і не міг видобутися із щілини, але сміявся, що „пліт придержав його і не пускає, так ніби грається з ним". А потім мистецький опис: „А в саду голос стелився кругом, неначе дим по росі". „Його червоні (Митруня) личка мішалися з китицями рож, а білу сорочечку не можна було доглянути поміж росм білого цвіту". Пастелево, лірично і ніжно описав автор Митруня і малюнок збиточних, але добрих хлопчаків як на якій картині. Мало чомусь відмічене те оповідання, а воно варте більшої уваги, з огляду на його мистецьке відтворення.

„Нічний гість" — оповідання про те, як посеред ночі один чоловік нагадує собі, що якраз з датою цього самого дня у нього лежить лист від його приятеля. І каже: „В жадні забобони не вірю, але не зважився би-м нізащо читати вночі письмо мого товариша Ивана, коли я сам в хаті ..." „Грішниця" — це трагічна доля жінки, що вийшла за нелюба заміж, вона признається йому в зраді, але він керується глибокою людською добротою, і їй прощає. Увесь час оповідання ведеться діялогом. Андрій її втихомирює і потішає, прохаючи: „Не бери собі тото пусте до голови. Ти собі лежи, як пані, та прибагай собі все, що схочеш, лиш не журися, бо то тобі не виходить на здоров'я, Аничко! А подивись ж весело на мене. Не будеш уже журитися". І таке типічно-селянське речення із самого початку оповідання: „Я вмру восени в саму хляпавку. Головонько бідна! Як ви мене ховатимете в таку розкаль?! Та то ніяк босої ноги витягнути з болота, не то двигати деревище з грішним тілом".

Л. Мартович написав ще невеличкий есей, як: „Реформа подружнього життя". Він каже: „Наші селяни не повинні приставати за клерикальними домаганнями ,повинні пристати до поступової частини суспільства." Письменник рішучо виступає за різними змінами реформ в подружньому житті для більш гармонійного життя в подружжях.

В сцені „За топливо" — виступають три особи. Суддя, обжалований і пан. У ній мова про мізерне життя селянина, що в нього нічим затопити в хаті й тому вибирається красти ріща в пана. Його присуджують до в'язниці.

Повість Леся Мартовича „Забобон" — це сатирично схоплена картина галицького села кінця XIX і початку XX сторіч. В ній зарисовані громадські і культурні процеси й побут селян та інтеліґенції. В постаті Славка Матчука, — слабкої, безвільної людини — власника „забобону" — розкривається безцільне животіння деякої частини тодішньої інтеліґенції і селян — одних із безпросвітною темінню душі, інших — що поволі несміливо вже починають розглядати світ і тих, що підводили уже свідомо чоло і ставали „на прю" із давнім заскорузлим суспільним ладом — „нові люди ..." Тодішня інтеліґенція — це мертві приспані душі, тільки деякі пориваються вийти із тісного загумінка такі, як напр., правник Потурченюк, але й він ще не зовсім сильна людина ,в нього ще немає твердих засад і він оглядається, котрими шляхами йому йти.

Пан-отець Матчук, батько Славка — це людина, що любить добре попоїсти, добре й довго поспати, шукає з усіми суперечки, звичайно кінчаючи її словами: „Ти мені то навмисне" зробив ..." І воно не важливе, з ким була ця суперечка, чи з маленькою внучкою Олею, що ледве вимовляла слова, чи з його жінкою чи із слугою Іваном. На господарстві зовсім не розумівся, не бачив, що Іван його безмилосердно обкрадає, що це його корова в житі, замість моркви — полов хопту ... І завжди журився, щось так як його син Славко, — і вічно чекав, щоб його їмость потішала ,от і його слова: „Мене лишила ... десь собі пішла ... так навмисне. А я так журюся. Та ти ідеш, ти ідеш ?.. Пазі (кухарці) не скажеш, що має мені варити на обід?!"

(Далі буде).

В Курітібі відбулися величаві ювілейні святкування

Соборна Архиєрейська Служба Божа в день святкування Ювілею УАПЦ, 6-го лютого 1972 р.

Курітіба, Бразилія (Н. Н.) — В суботу 5-го, і в неділю, 6-го лютого 1972-го року, в Курітібі - Парана відбулося відзначення 50-ліття Відродження Української Автокефальної Православної Церкви в Києві — столиці України, яке сталося в днях 14-30 жовтня 1921-го року в Катедрі Св. Софії. З цієї нагоди, о годині 8-ій ввечері, в залі Хліборобського Союзу відбулася Святочна Академія, яку започаткував співом збірний Ювілейний Хор (з двох парафій — Церкви Св. Великомученика Димитрія в Бігурільо, і Церкви св. Архистратига Михаїла на Портоні м. Курітіби) під диригентурою Василя Чмира. Хор проспівав: „Боже Великий Єдиний".

Відкрив Академію Владика Іов. У своєму слові він підкреслив велике значення для українського народу Відродження Української Автокефальної Православної Церкви в Україні.

По цьому Ювілейний Хор виконав: „Почаївська Божа Мати" — соло Василя Каміненка, „Вечірній Дзвін" — соло Мелазії Процик і Ангеліни Чечко, „Ой горе тій чайці", „Дивлюсь я на небо" — соло В. Каміненка, фортепіяновий супровід — д-ра Кеттера, „Я сьогодні щось дуже сумую", соло — інж. Олександер Чечко, фортепіяновий супровід — Рафаїла Семчишина.

Святочне слово сказав Степан Плахтин.

Василь Чмир продеклямував поему Тараса Шевченка „Державець".

Після цього жіночий хор проспівав: „Зоре моя вечірняя", і „Як же Ти Славний". Інж. Ол. Чечко — проспівав „Козака несуть". Після цього проспівали дует Ангеліна і Олександер Чечки — „Зелений гай" і „Ставок заснув".

Заключне слово перед закінченням Академії сказав інж. А. Долуд, голова Ділового Ювілейного Комітету.

Відспіванням „О, Мати Божа", що виконав збірний Ювілейний жіночий хор, закінчено Святочну Академію.

На Святочній Академії було багато народу. Головне ж це, що прибули усі українські православні священики з цілої Бразилії, а разом з ними прибули і представники з парафій, місійних округ і колоній.

В неділю 6-го лютого відбулася урочиста Архиєрейська Служба Божа. Владиці Іову сослужили священики: о. архимандрит Василь Постоляк, о. прот. Володимир Шпак, о. Михайло Дембицький, і о. Петро Беднарський і о. протодиякон Олександер Шераїв. Співав об'єднаний хор з двох парафій в Курітібі, під управою Василя Чмира. Церква була вщерть переповнена вірними.

Пастирське слово сказав Владика Іов при кінці Служби Божої. Після закінчення Св. Літургії була відправлена Панахида за спокій душ бл. п. мучеників: митрополитів, архиєпископів, єпископів, священиків, дияконів і мільйони вірних, що були жорстоко замучені більшевицько - московським режимом в Україні. Панахиду очолив Владика Іов в сослуженні згаданого духовенства. Під час Панахиди духовенство і всі вірні стояли з засвіченими свічками.

Після Богослужения відбувся спільний обід в приміщенні біля Церкви Св. Великомученика Димитрія за Бігорільо. Обід приготовило сестрицтво з обох парафій Курітіби.

Під час обіду були привіти з нагоди 50-ліття Відновлення УАПЦ. Телеграфічно надіслали привіти із Сан Павльо Пані Посолка Дульсе Салес Куня Брага, вона ж і голова Українсько-Бразилійського Об'єднання в Сан Павльо.

Особисто привіти зложили від: Хліборобсько - Освітнього Союзу і всіх його філій в Бразилії ген. А. Долуд, ОУН-р „Визвольного Фронту", інж. Павло Борушенко, парафії в Порто Алегре, о. М. Дембицький, парафії Св. Володимира і Товариства „Соборність" в Сан Павльо, інж. П. Головко. Парафії на колоніях — Пікірі, Жангада, Іраті і всіх місійних пунктів, о. Петро Беднарський, Парафій Апукарана, Нова Україна, Маріяг і всіх місійних пунктів, Мих. Голян. Від двох пар. в Курітібі, о. архимандрит Василь Постоляк.

Спільний обід закінчив своїм словом Владика Іов. Подякував учасникам Ювілейного Свята, а зокрема сестрицтвам Св. Марії Магдалини — на Бігурільо, та Св. Ольги — на Віла Гваїра-Портон за приготовлення обіду.

Ювілейні Святкування УАПЦ відбулися по всіх осередках, де замешкують українці православні в Бразилії у місяцях: жовтні, листопаді і грудні минулого року. А в цьому 1972-му році закінчено — фінал Ювілейних Святкувань в Курітібі.

Суботня Школа в Курітібі

Курітіба, Парана. — Українська Суботня Школа при Українсько - Бразилійському Клюбі під опікою Жіночої Організації Хліборобсько - Освітнього Союзу мала зареєстрованих 72 дітей, але до школи ходили тільки 30. Діти поділені на три кляси: Світличка, 1-шо кляса і 2-га кляса. Викладають вчителі: Є. Мазепа, пані Н. М. Розанська, О. Горачук, співу вчить Г. Кучма, танків Є. Мазепа, малювання й вишивкарства — Н. М. Розанська. Діти виступали через бразилійську телевізію з піснями й танцями, брали участь в українських святах тощо. Тепер школярі на вакаціях. У тижневику „Хлібороб" ч. 37-1972 був заклик до батьків, щоб не залишали своїх дітей поза українською школою, бо так вони опиняться й поза українською спільнотою.

Молода кубинка втекла грецьким кораблем

Торонто. — 20-тирічна кубинка Лідія Стель Туріно втекла з Куби після дворічного плянування. Вона непомітно для кубинської портової варти доплила до грецького корабля, з якого матрос-грек кинув їй канатову драбинку. Потім матроси сховали втікачку між різними речами, і вдруге кубинська інспекція її не помітила. В Нанеймо, порті Британської Колюмбії в Канаді, кубинка вийшла на берег і попрохала в канадійських властей права на політичний притулок. Сподіваються, що їй у цьому не відмовлять. Грецькі матроси зібрали між собою 386 долярів і подарували їй на дорогу в нове життя.

Українська Вільна Академія Наук вшанувала пам'ять Миколи Леонтовича

П'ятдесятиліття смерти Миколи Леонтовича Українська Вільна Академія Наук у ЗСА вшанувала 6-го лютого 1972 р. концертом з творів Леонтовича у виконанні хору Катедри св. Володимира у Ню Йорку під диригентурою проф. В. Завітневича. Він же у вступному слові сказав про творчість великого композитора. Зібралося багато людей. При вході студентки збирали підписи під протестами проти арештів на Україні. Сьогодні там намагаються зрізати молоді паростки так, як 1921-го р. знищили геніяльного композитора, як нищили довгі роки все творче, самобутнє, нескорене.

Проф. Завітневич накреслив життьовий шлях Леонтовича, що трагічно загинув на 44-му році життя, досягнувши вершин мистецтва обробки української народньої пісні. Доповідач докладно зупинився на музичній освіті композитора, зауваживши, що деякі історики української музики закидають Леонтовичеві брак фахової освіти. Насправді ж Леонтович мав за вчителів видатних музикологів. Його освіта, не зафіксована дипломами, починалась у його творах.

Леонтович народився на Поділлі 1877-го року в родині священика. З дитинства знав і любив українську пісню. Ще як учився у Кам'янець-Подільській семінарії почав записувати народні пісні і гармонізувати їх. Талант був бистрий і кондесований, за вечір Леонтович міг зробити хорову композицію. 1899-го року він закінчив семінарію, почав учителювати на Поділлі. Викладав спів і музику, керував хором і оркестрою, обробляв народні пісні. Микола Лисенко дав високу оцінку праці Леонтовича, але молодий композитор сам відчував брак фахової музичної освіти. Через незнання контрапункту йому тяжко було творчо обробляти многоголосні українські пісні. Леонтович дістав підручник професора Московської консерваторії, проф. Сергія Танєєва „Подвижной контрапункт", але відчув, що самотужки не може опанувати складного матеріялу. Тоді він поїхав до Танєєва, і той порадив йому вчитися у проф. Б. Яворського. Від 1909-го року Леонтович щороку їздив до проф. Яворського, який, оцінивши талант композитора, допомагав йому опанувати поліфонію. 1916-го року Яворський переїхав до Києва, викладав у консерваторії. Леонтович постійно їздив до нього на консультацію.

Рання творчість Леонтовича мало відрізнялась від гармонізацій пісень клясика української музики Миколи Лисенка. Але десь від 1909-го р. Леонтович вийшов на широке поле поліфонічної обробки. Талант його зростав, визрівав. Проф. Завітневич продемонстрував простеньку мелодію „Щедрика", з якої після старанного обробления, після випробовування кількох варіянтів, композитор створив той шедевр, що співається тепер по всьому світу. Теж з пісні „Дудій мій, дударику", де оплакувано старого чередника всього на чотирьох нотах, постала складна композиція. Зразком високої майстерности проф. Завітневич уважає пісню „Козака несуть" за український жалобний марш. Клясичним твором є кант „Почаївська Божа Матір". Леонтович виявив досконалість у модуляціях. Часом починає пісню в мажорному тоні, а пізніше, щоб викликати інші переживання, переходить у паралельні мінорні тональності. Композитор написав кілька церковних творів. Коли почалось відродження української церкви, написав Літургію Иоана Золотоустого. В 1919 р. цю літургію виконав під диригуванням Леонтовича церковний хор в Миколаївській Мазеринській Соборі у Києві на Печерську.

Леонтовича убив пострілом з обрізу 22-го січня 1921 р. подорожній, якого батьки композитора пустили переночувати. Невідомо, хто був убивця: чи бандит, чи агент влади, чи обоє в одній особі. Очевидно таємниця ніколи не буде відкрита.

Музична спадщина численно не дуже багата: коло 200 хорових обробок, кілька оригінальних композицій, незакінчена опера „На русалчин Великдень". Леонтовичеві обробки — це вершина мистецтва поліфонії. Його пісні співає вся Україна і українців поза Україною, вони в репертуарі і репрезентативних капель, і самодіяльних та шкільних хорів.

Концерт з творів Леонтовича, що відбувся після доповіді, проілюстрував Леонтовичів стиль композицій, показав, як Леонтович відчував українську пісню і аранжував її.

Тріо „Зеленая та ліщинонька" і дует „Ой, піду я в ліс по дрова" були проспівані без роялю, тим народний характер пісень був ще краще відтворений. Співали Галина Шерей (меццо-сопрано), Олена Зам'ята (сопрано) і Ніна Галіон (сопрано). Було щось символічне у спільному виступі трьох артисток з різних поколінь: спадкоємність поезії і душі української пісні. Чудово співала корифей української пісні Ганна Шерей, що навчившись співати на Україні від народу і від мистців пісні, пронесла її через роки мандрів і поневірянь. Чорна сукня була даниною недавньому горю, але душа співачки була в музиці, в тексті і підтексті пісень, спів звучав сильно. Ніна Галіон теж принесла пісню з України, з молодих років була солісткою в хорах на Україні і на еміграції, знає і відчуває пісню, передаючи її альтом приємного тембру. Прекрасно і чисто звучав голос Олени Зам'ятої. Артистка виросла поза межами України, дитиною приїхала до Америки і з 14-ти років почала співати в хорі при церкві св. Володимира у Ню Йорку. Співачка не тільки опанувала музичну майстерність, не тільки відшліфувала свої багаті природні дані, але навчилась відчувати і передавати українську пісню.

Ганна Шерей виконала соло дві пісні „Женчичок-Бренчичок" і „Чорнушка-душка". Тут знову співпрацювали покоління: на роялі акомпанувала молода піяністка Ірена Кіпа. Вона ж аранжувала акомпанемент.

Кілька пісень виконав хор Катедри св. Володимира у Ню Йорку, прекрасно проілюструвавши слова проф. Завітневича про те, що Леонтович був мистцем поліфонічного звучання. Наприклад у пісні „Козака несуть" чути, як кожний голос по своєму відчуває і передає трагічну подію. Сей жалобний марш складається із співзвучання кількох мелодій. Як солісти з хором виступали Олена Зам'ята і Юрій Федорів. Останній заспівав кант Почаївській Божій Матері і пісню „Ой, у городі". Молодий співак, що має багатотембровий баритон, теж почав спів вишкіл у церковному хорі під керівництвом проф. Завітневича, а пізніше вчився в американських фахівців.

Концерт закінчився співом „Отче Наш". Як сказав проф. Завітневич у своїй доповіді, музику до цієї молитви композитор почав з ре-мажор, переходив до сі-мінор і знову закінчив мажором.

Велике признання належиться проф. Завітневичеві за його працю з співочою молоддю, за підготову концерту і за його вступне слово, що прояснило у чому велич Леонтовича.

Л. Дражевська

Микола Леонтович

Алла Давиденко

КІЛЬКА СЛІВ ПЕРЕД ЗАВІСОЮ

(До вистави „Запорожець за Дунаєм", що відбудеться в Ню Йорку 26-го березня 1972 р.)

Мабуть, у кожного з нас в далекому дитинстві була улюблена казка, яку, на наше незмінне прохання, розповідав нам десятки разів хтось із дорослих: бабуня, мама або й тато.

Усе в цій казці було нам відомо до останнього слова. Самі ми могли розповісти її, достоменно передаючи навіть інтонацію, якою її нам оповідано. І все ж таки, коли нас питали, яку казку нам розповісти, ми залишалися вірними їй, найкращій, найулюбленійшій.

— Про Червону шапочку!

— Та ти ж її напам'ять знаєш!

— Нічого, кажи, кажи! — і дитина заплющує очі, готуючись почути такі милі, такі знайомі слова.

Пізніше, в дорослому віці, ми мали свої улюблені твори, які могли слухати без кінця, насолоджуючись їхнім звучанням. Для тих, хто любить музику, такими дорогими, що ніколи не перестануть подобатись часто бувають твори музичні. Оперу, знайому до останньої ноти, такі люди можуть слухати безконечне число разів, щоразу відкриваючи в ній нову красу.

Галина Андреадіс

Марта Кокольська

Такою, до останнього слова знайомою і все ж таки незмінно-бажаною ніби з дитячих літ казкою є для нас опера, (або, вірніше, оперета, бо в ній крім музики та співу, є й словесний матеріял), „Запорожець за Дунаєм", якого нам знову покаже нюйоркський Оперовий Ансамбль 26-го березня ц.р., підновивши виставу іншими виконавцями: добре відомою українській громаді, кол. артисткою Кольон Опери в Буенос Айресі, Галиною — Андреадіс — в ролі Одарки, члена оперової компанії Темплянського університету в Філядельфії, Богдана Чаплинського — в ролі Андрія, і молодого соліста хору „Прометей" у Філядельфії, Володимира Карпінича — в ролі Імама. Решта виконавців це вже не раз бачений і щиро оплескуваний в ролі Карася, кол. артист Львівської Опери Лев Рейнарович, невтомний надхненник і душа Ансамблю, дзвінкоголосий соловейко — Марта Кокольська, артистка нюйоркської Сіті Опери, в ролі Оксани, О. Головацький, в ролі султана, драматичний актор українських театрів Т. Федорович в ролі Селіх-Аги. Хор і камерна оркестра під керівництвом проф. А. Берника, танки — „Верховинці" під керівництвом О. Гензи.

На жаль, нам не довелося бачити вистави з новою обсадою ролі Одарки і Андрія, (а Володимир Карпінич виступає вперше в ролі Імама), але, судячи з позитивних рецензій в „Свободі" і в „Америці" про виставу „Запорожця" у Філядельфії 10-го жовтня минулого року, гра нових виконавців була на високому рівні.

Прослухаємо ще раз милу казку про „червону... пробачте, про „Запорожця за Дунаєм! У ньому все: від мистецтва: слово, пісня, музика, танок. І в ньому непримирущий патріотичний дух, в ньому відгук наших почувань, нашої туги за далекою батьківщиною. Послухаємо ще раз щиру молитву: „Побачить дай нам рідний край"!

Золотий ювілей подружнього життя заслуженого союзовця

22-го лютого 1972 року сповнилося 50 років від того часу, як заслужений секретар 45-го Відділу УНС Микола Сеник і Евдокія Красій повінчались. Господь поблагословив молоду пару кріпким здоров'ям і ось тепер по 50-ти роках супружого життя п-во Сеники зустрічали свій золотий ювілей при доброму здоров'ю і гармонійному співжиттю, як справжня християнська родина.

Наш піонер секретар Микола Сеник каже, що місяць лютий для нього є дуже щасливим місяцем: в лютому він народився, в лютому приїхав до Америки, в лютому запізнав свою теперішню дружину і в лютому одружився з нею.

Микола Сеник народився 26-го лютого 1893 р. у селі Бобрівники біля Бучача, а маючи 17 років 27-го лютого 1910 року приїхав до Ню Йорку шукати праці. З Ню Йорку переїхав до Чикаго і тут уже 20-літнім юнаком береться до громадської праці, а відтак закладає новий Відділ УНС число 80, до якого вписується 25 членів-основоположників. Він стає його першим секретарем і розбудовує Відділ до сотні членів.

Здавалось, що союзова і громадська праця виповнили життя молодого юнака, але туга за рідним краєм і родиною щораз більше йому докучала і, побувши вісім років в Чикаго, Микола Сеник постановив вертатись в рідне село. Їдучи до Ню Йорку вступив до Філядельфії попрощатись із знайомими. Тут зустрічає молоду дівчину Евдокію Красій і одружується з нею 22 лютого 1922 року.

Побравшись, молода пара негайно включається у вир громадської праці. Співають у катедральному і світському хорах, виступають в аматорських гуртках та беруть активну участь в діючих тоді організаціях міста Філядельфії. Микола Сеник не забуває і за союзове життя, він вступає з переступним листом до 45-го Відділу „Любов" і тут його 1925-го року вибирають секретарем Відділу. На тому пості він залишився по сьогоднішній день, і вже 47 років віддано і чесно працює над розбудовою Української Заморської Твердині — УНСоюзу. Поза союзовою працею він був активним в збірках на допомогу Рідній Школі, „Просвіті", українським інвалідам, Карпатським Січовикам, ЗУАДК та УККА. За ту громадську і харитативну працю його відзначено десятками різних відзнак.

Як відданий працівник Союзу, він на протязі тих 47 років секретарства у Філядельфії і 6 років в Чикаго збагатив УНС сотнями нових членів. Був учасником вісьмох Конвенцій УНСоюзу і співорганізатором Філядельфійської Округи тому 30 років. За ту чесну працю для УНС Микола Сеник був відзначений різними ювілейними і чемпіонськими відзнаками, які прикрашують його секретарський кабінет.

Золотий ювілей подружжя п-во Евдокія і Микола Сеники відзначили в колі своєї родини, головно дітей. Прийшли до них сини Володимир і Иосиф з дружинами і дітьми і доня Марія з мужем і дітьми і подякували батькам за добре виховання у релігійному і національному аспектах.

Управа Окружного Комітету Відділів УНС Філядельфії бажає „молодятам" Евдокії і Миколі Сеникам з нагоди їхнього Золотого Подружнього ювілею якнайбільше Господніх ласк, кріпкого здоров'я на многі літа й при тому не забувати і про УНСоюз.

Степан Гаврич
голова Округи

Вісті з Воєнно-Історичного Музею ім. ген. М. Садовського

Вінніпег. — Подаємо до загального відома, особливо тим, що цікавляться зростом Українського Воєнно - Історичного Музею і по своїй спромозі допомагають йому, чи то грошевими датками, чи надсиланням матеріялів, що Музей в останніх місяцях одержав поважну кількість цінних музейно - архівних матеріялів від різних осіб та організацій і установ з різних місцевостей.

Під кінець 1971-го р. відомий наш мистець - баталіст Іван Кучмак подарував музеєві цінні картини з тематикою Листопадового Чину: 1. „...Голошу слухняно, Львів наш!" На картині зображено Листопадову Ніч 1918-го р. в шкільній залі Народного Дому у Львові, наш перший військовий штаб з полковником Дм. Вітовським на чолі. — 2. „... За наш український Львів!" На цій картині зображений наступ у заграві Листопадового Чину. Ціна першої картини 1000 долярів, другої 350 долярів. А ще давніше, в 1970 р., мистець І. Кучмак подарував музеєві картину „Листопад".

Збірки музею доповнюють доривочно, чи постійно, колишні вояки — учасники Визвольних Змагань. Багато матеріялів прислав сотник Корпусу Січових Стрільців інж. Д. Герчанівський і вони переховуються в окремій шафі. Секретар Головної Управи УСГ, інж. М. Селешко прислав до музею у двох посилках листування й одержані від Гол. Управи СБУВ за два томи вирізків з часописів, що відносяться до побудови пам'ятників Тарасові Шевченкові у Вінніпегу і у Вашингтоні. Пані Анна Котик — медалі й відзначення її сл. п. сина Семена Котика, А. Кігічак з Філядельфії дві посилки з часописів, д-р Ст. Ріпецький з Ню Йорку відбитки з матеріялів і знімок з Архіву УСС у Ню Йорку, кілька посилок.

За Президію УВАН, Проф. М. Л. Боровський — секретар За Музейну Комісію, О. Навроцький — голова, І. Зельський — секретар.

Д-р Богдан Балько президентом Манітобської Ветеринарно-Медичної Асоціяції

Управа Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Канади повідомляє, що 25-го січня 1972 р. на конвенції Манітобської Ветеринарно-Медичної Асоціяції у Вінніпегу, обрано президентом цієї Асоціяції українського ветеринарного лікаря, відомого українського патріота й діяча та минулорічного голову ОУВЛ Канади, д-ра Богдана Балька, власника широко відомої у Вінніпегу тваринної клініки „Шербрук".

Це великий успіх, не тільки особистий д-ра Балька, але теж української організованої ветеринарної професії в Канаді й усієї української канадійської збірноти. Це ж бо вперше в історії українського поселення в Канаді українець та ще й такий, що прибув сюди після останньої війни, очолив засадничо провінційну професійну організацію, що рішає про „бути чи не бути" кожного ветеринарного лікаря у Манітобі й у руках, якої на основі державного чартеру, знаходиться виключне право регулювати всі аспекти практики ветеринарної медицини на обширі всієї провінції.

Відомо ж, як заздрісно бережуть свої прерогативи кожна чартерована ветеринарна організація в усіх провінціях Канади й які величезні труднощі мають ветеринарні чужинці, щоб добитися від такої власне організації визнання своїх неканадійських дипломів і здобути право на виконування професійної практики. Тому вибір д-ра Балька, „чужинця" з не-канадійським дипломом, на президента такого роду професійної організації свідчить найкраще про його високі лікарські знання і професійні здібності й етику.

ОУВЛ Канади сердечно вітає свого діяльного й передового члена, колегу Богдана Балька, з його величезним досягненням і бажає йому тривалих успіхів на цьому відповідальному становищі.

Управа ОУВЛ Канади Саск.

Панель у Пассейку

Коли приходить нова генерація, вона не може пережити те саме й так само як попередня генерація. Але ніхто цього не запитував аж поки в останніх роках не почали говорити про „дженерейшен геп" і тоді старші (ті які мають більше як 30 років) почали питатися що „молода генерація" думає чим вона хоче бути. Були є, і напевно будуть різні конференції, панелі, і дискусії на цю тему. Один з цих панелів відбувся в Пассейку, Н. Дж., 16-го жовтня 1971 р. Теми панелю були: „Українське студентство на тлі сучасної доби" і „Чого бажає сьогоднішня молодь". З цього панелю взято т. з. „розшук", в якому брало участь 38 з шістдесятьох присутніх. З цих 38 осіб, одна третя це була молодь роджена в п'ятдесятих роках, а решта були старші. З цього „розшуку" вийшло кілька цікавих завваг.

Цікаво, що 42% присутніх не розуміли цілей і методів даного панелю. З тих, які їх зрозуміли — це були присутні у віці 30-ох років, — більшість не погоджувалась, з ними.

Багато молоді відходять з українського суспільства і більшість присутніх уважала, що українська молодь є пересинок українських мас.

Чому українці не є готові полагодити свої проблеми? Перед тим поки полагодити якусь проблему треба зрозуміти, що 68 відсотка присутніх із людей думали, що присутні не розуміють потреб українського суспільства.

Як згадано, що молодші особи більш позитивно підходили до справи. Може це є така вдача всіх молодих, але також може молодь прийшла, що вони перебирають українську науку, мають змогу щось нового попробувати, щоб не втратити більше української молоді. Половина з тих котрі думали що українці не розуміють своїх суспільних завват, мали менше як 30 років.

Відносно тем панелю, вони були дуже загальні і в майбутньому панелі може було б краще обмежитися до якогось конкретного аспекту щоб не було так багато тих котрі не зрозуміють теми.

Юлія Костриба

ФОНД УКРАЇНСЬКОГО ЖУРНАЛІСТА

Пожертвували на листу ч. 2, яку зладив скарбник попередньої і член теперішньої Управи СУЖА, д-р Роман Голіят: Іван Кефор — 10.00, інж. Нестор Пінковський — 10.00, Петро Пуцило (який швидко потім несподівано помер) — 10.00, Володимир Сохан — 10.00, Головна Управа „Самопоміч" у Ню Йорку — д-р Василь Палідвор — 25.00, д-р Климентій Рогозинський — 10.00, Іван Буртик — 10.00, Агенція Ковбаснюк — Антін Шумейко — 15.00, інж. Володимир Фриз — 10.00, д-р Василь Вереш — 10.00, Микола Турецький — 10.00, адв. Михайло Пізнак — 10.00, д-р Володимир Душник — 10.00, д-р Петро Гой — 10.00, інж. Юрій Гончаренко — 10.00, Іван Книш — 20.00, Степан Женецький — 10.00, Ярослав Косановський 5.00, Українська Православна Кредитівка — 10.00, Василь Авраменко — 5.00, Іван Гірний — 10.00, Марія Коць — 10.00, Іван Базарко — 5.00. Разом 255.00 дол.

Розпалімо полум'я

Заметемо вогнем
любови межі,
Перейдемо убрід
бурхливі води,
Щоб взяти повно все,
що нам належить,
І злитись знову
зі своїм народом.

О. Теліга

У лютому 1972 р. минає 30 років від часу трагічної смерти Олени Теліги, розстріляної тодішнім жорстоким окупантом України, гітлерівським ґестапо, в Києві 1942-го р.

Ясною зорею просіяла ця патріотка, борець за волю України, талановита поетка, людина великого серця і високої культури, — засіяла зорею і — згасла під сальвою пострілів ворога, — ворога людяности, свободи і самого життя.

Олена Теліга є для нас символом тих усіх, — а ім'я їм Легіон, — що свідомо, з повним розумінням справи поклали своє молоде життя за волю і долю України.

Незмінним „кредо" Олени Теліги було, — жити для свого народу, давати йому твори найвищої мистецької вартости, — або ж згинути, та не здатись ворогові.

Олені Телізі так як і її мужеві Михайлові Телізі і багатьом іншим, судилась передчасна смерть, та смерть ця була не у відступі, не в утечі від ударів; це була героїчна смерть, а героїзм живий; він зберігає первні життя і невмирущости і передає їх немов естафету майбутнім поколінням.

Тлінні останки Олени Теліги, як і всієї спосні з нею духово групи молодих творчих інтелектуалів, спочивають у зловісної пам'яті Бабиному Яру в Києві. Тож зупинімось у поклоні і застанові перед цією могилою героїв непоборних і виявім глибоку відданість їхнім ідеалам.

Так, закликаючи тепер все наше громадянство гідно вшанувати пам'ять нашої героїні — Олени Теліги в 30-ту річницю її смерти, — ми вказуємо зі зворушенням і з гордістю на ряди нових борців, що прийняли на себе передану їм естафету боротьби за волю, за правду, за життя свого народу. Тож підтримаймо всеціло переслідуваних, репресованих, арештованих в Україні, розпалім полум'я любови до нашої Батьківщини у серцях дітей і молоді, щоб було кому передати і нами донесену сюди естафету боротьби за свободу.

Нехай же не буде ні одного більшого осередку нашого поселення у вільному світі, яке б не вшанувало пам'яти Олени Теліги.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

„До Тебе Україно, бездольная Мати"...
(З нагоди бенкету в честь Марусі Бек)

Бенкет у честь Марусі Бек, урядженний об'єднанням жіночих організацій Дітройту 26 і 27-го лютого з нагоди 16-их уродин переступних років відбувся під гаслом першого рядка з вірша Лесі Українки, яким названий цей допис про велику жінку нашої затьмареної несподіванками епохи.

Завдяки ініціятиві нашого жіноцтва продуманий ним плян, бенкет у честь заслуженої Ювілятки ледве вмістився протягом двох вечорів.

Перший вечір (26-го лютого) ювілятку вшанували етнічні групи великого Дітройту промовами, подарунками, спільною вечерою і мистецькою частиною, в якій брали участь: Дівочий Вокальний Ансамбль під керівництвом маестра П. Потапенка при фортепіяновому супроводі Віри Потапенко, молодої солістки Марусі Сисак та віртуозної танцюристки Мотрі Макар і різних молодечих самодіяльних груп.

Вільш кольоритною частиною вшанування ювілятки був бенкет у неділю 27-го лютого з участю української громади.

Найкращим показником авторитету Марусі Бек були численні привітання центральних і місцевих українських громадсько - політичних організацій. Немає місця їх перечислювати. Деякі з них це від президента ЗСА Ричарда Ніксона, губернатора Віліяма Міллікена, конґресменів: Дж. Дінґелла, Джеймса Огара, Луціена Недзі, Марти Ґріффітс, посадники міст та сенатори стейту Мичиґен. Під час бенкету особисто привітав від імени ДЦ УНРади в екзилі та Відділу Науки і Культури СКВУ проф. Микола Степаненко, який у щиросердечному привіті порівняв невтомну й ефективну працю Марусі Бек на громадсько - політичній ниві з невсипущою працею Лесі Українки. Закінчуючи своє привітання М. Степаненко висловив побажання Марусі Бек очолити уряд у майбутній вільній Україні й проголосив їй многая літ. Вся заля спонтанно встала і проспівала ювілянтці „Многая літ".

Після спільної вечері промовляла поетеса Ганна Черінь, розказуючи про політичну й громадську діяльність Марусі Бек. Ганна Черінь поставила працю Марусі Бек взірцем для виховання молоді-дітей повоєнних емігрантів. Промова місцями була пересипана жартівливими епізодами. Також Г. Черінь згадала й про те, що й підсовєтська преса не змогла проминути мовчанкою і високо оцінила сміливість Марусі Бек під час її поїздки по Україні в 1963 р.

У розваговій частині вечора виступали в честь ювілятки діти українознавства, жіночий квінтет „Підгірянка" під проводом Степанії Колодницької, актет Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, оперова співачка Наталка Носенко, танцюристка Мотря Макар та декляматорка Віра Потапенко.

Балерина Мотря Макар виконала кілька народних танків, солістка Наталка Носенко проспівала „Подайте вістоньку" — муз. С. Людкевича, „Як почуєш вночі" — муз. Дениса Січинського та при співучасті Петра Гончаренка дует Андрія і Оксани з „Запорожця за Дунаєм". Публіка нагородила їх рясними оплесками. Віра Потапенко прочитала два вірші.

Наприкінці бенкету виступала з словом подяки ювілятка Маруся Бек, яка зпочуттям і пошаною оцінила ролю своїх батьків, що прищепили їй любов до свого народу й української культури. Сердечно дякувала братові Івасеві за повсякденну допомогу в її невсипущій громадсько - політичній діяльності, всім колишнім старшим і всім сучасним друзям, а опісля, зокрема, організованим жінкам, організаторам цього ювілею, учасникам мистецької програми і всім присутнім.

Маруся Бек подякувала навіть ворогам, які додавали їй ще сильнішого ентузіязму.

У своєму слові Маруся Бек з почуттям гордости відзначила заслуги сучасної української молоді в Україні, яка, не лякаючись переслідування окупаційного режиму, не лякаючись в'язниць — наполегливо домагається національних прав для українського народу.

„Я вірю, — сказала ювілятка, — що незабаром прийде час, коли український народ вимете з України червоне сміття!"

Маруся Бек і на присвяченому їй бенкеті, як і при кожній нагоді, закликає громадянство до взаємної пошани і єдности всіх політичних угруповань всіх віровизнань на боротьбу за волю українського народу.

Перед спільною вечерею о. Інокентій Лотоцький прочитав молитву, а по закінченні бенкету прочитав молитву о. Олександер Биковець.

Вечір вшанування ювілятки закінчився спільним співом національного гимну.

Ст. Федорівський

Шевченківські Роковини у Форт-Вейні, Індіяна

Форт Вейн, Індіяна (З. С.) — Широко знаний український і міжнародній публіці музиколюбів пяніст-віртуоз Роман Рудницький висловив згоду взяти участь у репрезентаційному Концерті-академії в честь Тараса Шевченка у місті Форт Вейні, Індіяна. Маестро Рудницький саме повернувся із вельми успішного турне по Европі, де в січні і лютому відвідав Грецію і Польщу і дав низку концертів у містах: Атенах, Тесальоніках, Варшаві, Штеттіні, Ґданську і Люблині. Вже в квітні він повертається назад до Европи і продовжуватиме своє турне по західньо-европейських країнах.

Шевченківський концерт у Форт Вейні влаштовує 18-го березня 1972 р. о год. 7.30 веч. в театральній залі Першої Пресвітеріянської Церкви при Вейн і Вебстер, 6-ий Відділ Союзу Українок Америки під головуванням Галини Задерей. Мистецьким словом займається Зенон Осінчук, музичним оформленням пані Цегельська-Гайнеман. Святочну доповідь „Симоненко і Шевченко живі символи невмиручости українського народу" виголосить З. Салій.

Новітній Боян мандрує по світі...

Володимир Луців

Відомий український тенор, Володимир Луців, син чудового Підкарпаття, забрав свою бандуру, а з нею свою зеленострунну пісню, щоб при їхній помочі понести променисту славу своїх українських прадідів по далекому і широкому світі.

Концертуючи по таких велетах-кораблях як „Квін Мері" та „Квін Елизабет" і проїхавши понад сто тисяч миль океанами і морями, наш співак одержав срібну медалю за свої чудові виступи з рук коммодора Мара. В році 1961-му виступаючи на міжнародному конкурсі співаків у Бельгії здобув там першу нагороду, а в 1966-му р. почесну грамоту від губернатора Волпе, стейту Мессечусетс в Америці.

Володимир Луців студіював спів і музику в Римі та Лондоні, а найважливішим його виступом, де доля перерішила його кар'єру, був виступ у Музичній Консерваторії — Академії св. Кекилії в Римі. Від того часу співак Володимир Луців виступає та концертує по найбільших театрах та концертових залях і радіо-телевізійних програмах Великої Британії.

Наш співак відомий із виступів у багатьох містах Італії, Австрії, Німеччини, Франції, Голляндії, Ізраїля ЗСА, Канади, Сицилії, Нассав, Ґібральтару, Швайцарії, Канарійських островів, Люксембурґу... Співаючи в десяти мовах, включає завжди українські пісні, які зворушують чужинців, зупиняють їхню увагу, дають причину до розмов про Україну та українців.

Тисячі виступів, понад чотириста чужих рецензій, понад тисяча українських дописів і рецензій, чотири довгограйні грамофонові платівки, а на них 50 пісень утривалених навіки, це вклад нашого мистця в скарбницю української культури, це свідок живучости української людини, яка співом та чудовою грою на бандурі, в строї Чигиринського козацького старшини, несе нашу потоптану ворогом прадідівську славу в широкий світ. Ряд статей про українські думи та музику появилися англійською мовою з-під пера цього унікального співця. Побут його в Ізраїлі, звернув на себе увагу, зворушив до глибини душі колишніх жидівських в'язнів совєтських концтаборів, приєднав багато приятелів.

Концерти Володимира Луціва і, мова його бандури, це дуже вимовна і переконуюча мова і, нашому співцеві — міжнародної слави, нашому українському тенорові, ми повинні створити таку атмосферу, в якій він міг би виїхати там, де вирішуються великої ваги питання, постанови і рішення, щоб своєю чарівною піснею, віртуозною грою підтвердити Симоненкову тезу, що: народ мій є, народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій народ"!...

Борис Губка

Студенти осуджують арешти в Україні

Від 3-6 лютого ц. р. відбулася на Манітобському університеті конференція з серією доповідей і дискусій влаштована Українським Студентським Клюбом та Об'єднанням Студентів Манітобського Університету (UWSU).

3-го лютого, студенти О. Черінь та О. Сасюк із Чикаго, ЗСА, промовляли про „Продовження переслідування української інтеліґенції в Україні, а зокрема про найновіші арешти в Києві і Львові як було подано пресовою аґенцією „Ройтер" з 19-го січня ц. р. Між 21 арештованих є літературні критики Іван Дзюба, Іван Світличний, Євген Сверстюк та журналіст Вячеслав Чорновіл.

На сесії в суботу ранком, студент четвертого року політичних наук з Торонтського університету, Ю. Божик та студент О. Черінь провели дебати на тему „Українська революційна традиція: історичний факт": Після дебат відбулася дискусія.

По обіді того ж дня проф. Яр. Розумний з СвСітличного Відділу Манітобського університету та проф. О. Баран із Історичного Відділу того ж університету доповідали про Український Центр при Гарвардському університеті і важливість цього центру для української науки та участь студентів у цьому проєкті.

На наступній сесії, студенти В. Балан з Колеґії св. Андрея та Ю. Божик промовляли на тему „Багатокультурність у Канаді". Були заплановані проєкти, якими студенти повинні заниматися в майбутньому.

Центральною проблемою конференції були найновіші незаконні та негуманні арешти українських інтелектуалістів та культурних діячів в Україні урядом СССР. Учасники Конференції одноголосно прийняли резолюцію, в якій асуджується нову хвилю арештів та переслідування в Україні.

Студенти прибули на сесії із таких університетів: Чикаго, Торонто, Ріджайни та Манітоби.

Координаторами Конференції були студенти Петро Мельницький і Степан Вельгаш.

Н. Н.

УКРАЇНСЬКИЙ „БУКВАР" ДЛЯ АРГЕНТИНИ

Буенос Айрес. — Тижневик „Поступ" з 27 лютого повідомив, що представники КУК, які їздили на відкриття пам'ятника Шевченкові в Буенос Айресі, завезли туди на прохання Централі „Просвіти" біля 200 примірників „Букваря" для Рідних Шкіл у Арґентині. „Буквар" проф. Марії Дейко був видрукований минулого року в Канаді. Для українців у Арґентині він занадто дорогий, тому на закуп завезених підручників з Канади склались о. д-р В. Кушнір, С. Янківський, Інститут „Просвіти" та ін., підручники були передані в Буенос Айресі, як подарунок.

„Кобзар" у двадцятиліття

Український мішаний хор „Кобзар" у Філядельфії є одним з дуже нечисленних, який зумів не тільки перетривати двадцять років своєї діяльности, але на протязі свого часу постійно мистецько росте й розвивається. Від скромних початків народно - пісенного репертуару, — першим твором, який „Кобзар" почав розучувати з своїм теперішнім диригентом були „Веснянки" Лисенка, — хор почав „переставлятися" на більші твори української т. зв. клясичної хорової літератури, — Кантати Лисенка, Стеценка тощо; потім на музично-хоровий куди складніший репертуар сучасних українських композиторів: Ревуцького, Людкевича, Андрієвої і ін., врешті на низку могутніх, а то й монументальних творів свого дириґента, Антона Рудницького своєю музичною мовою і своїм стилем, мабуть, чи не найтрудніших у сучасній українській музичній літературі.

Першим виконанням таких його хорово - симфонічних творів, як поеми „На світанку", „Кантата" 22-го Січня (1918) „Січнева", „Мойсей", „Ой, зійди, зійди". „Молитви за полонених, замучених і угнетенних", врешті хорової частини опери „Анна Ярославна" та монументального „Послання", хор „Кобзар" закріпив своє ім'я в історії української музики.

Хор „Кобзар" замітний ще одною характеристичною рисою за двадцять років свого існування; останніх вісімнадцять, він працює під керівництвом одного й того самого дириґента, проф. д-ра Антона Рудницького, одного з українських сучасних передових композиторів, — передового українського симфонічного, оперового й хорового дириґента. Завдяки його керівництві і певній відданости своїх членів, „Кобзар" осягнув цей високий рівень, на якому він находиться і те виїмкове положення, яке він займає між всіми іншими українськими хорами у вільному світі.

У найближчу неділю, 5-го березня о 5-ій год. хор „Кобзар" святкуватиме 20-тиліття свого існування Ювілейним Концертом у залі „Ля Сел Коледж" у Філядельфії. З огляду на те, що власне, недавно Верховний Архиєпископ Блаженніший Кардинал Иосиф святкував своє 80-річчя, хор „Кобзар" присвятив свій ювілейний концерт цій знаменній події.

Програма ювілею небуденна. Крім концерту Бортнянського Число 1. і „Колискової" Стеценка — з фортепіяном та скрипкою (Ірина Когут) сопрановим сольо— Евгенії Василенко, симфонічної поеми Рудницького „На світанку" — (сольо — Прися Гевка) і Омеляна Татунчака, перше буде виконана в українських концертах „Фантазія" — Бетговена, для фортепіяну, — сольо, хору і оркестри.

Солістом — піяністом буде Роман Рудницький.

Партію оркестри виконуватиме, на другому фортепіяні постійна піяністка хору „Кобзар", Роксоляна Гарасимович.

Другою точкою програми буде перше виконання взагалі, хорової фантазії А. Рудницької, „Сім струн", Лесі Українки, для хору, сопрано-сольо (Е. Василенко), рецитації — Ірини Райнер та фортепіяну. Це могутній твір, який в дуже різноманітній і зворушливий спосіб передає музикою глибокий зміст семи поем, „Сім струн" нашої великої поетеси.

Солістом святочного концерту у цю неділю буде передовий, молодий український піяніст-віртуоз, Роман Рудницький. Минулого тижня він повернувся зі своєї, чергової вже восьмої концертової поїздки в Европі, під час якої він виступав у Греції і Польщі, знову здобуваючи у всіх своїх виступах, просто тріюмфальні успіхи. Загальний зміст і тон музичних рецензій з цієї поїздки, найкраще представлений у критиці з Варшави— „Кур'єр"... Роман Рудницький, американський піяніст, українського роду, заслуговує на слово справжнього захвату. Він належить до цих віртуозів, котрі володіють клявітурою по-мистецьки. Слухачі були просто зачаровані його грою і нечуваною технікою пальців, м'якістю удару, тонкістю динаміки. Ідеальне відчуття стилів і фасцинуючий темперамент, — це характеристичні риси Романа Рудницького.

У недільному концерті, крім партії „Фантазії" Бетговена, Р. Рудницький виконає дві леґенди Ліста, „Проповідь св. Франца до птахів" та „Св. Франц на хвилях моря" та цього ж композитора трансцедентальний етюд „Мазепа"

Слово до хору „Кобзар" виголосить д-р Володимир Галан.

Н. Н.

Ганя Шупер Королева Округи УНС у Дітройті

Ганя Шупер

„Союзові Вечерниці", що відбулися у Дітройті 5-го лютого ц. р. мали своєрідний характер. Передусім миле враження викликала молодь, що становила велику частину учасників. Веселий настрій був сполучений із цікавістю — хто буде „Королевою круги УНС", що за неї змагалося 5 дівчат-красунь: Адріяна Мушинська, Ліда Е. Гладиш, Ганя Шупер, Іванка М. Огрин і Діяна Коваль. Кожна кандидатка мала всі дані бути вибраною. Не легке було завдання жюрі, у складі: мґр Олени Лісківської, Катерини Назарек, д-ра Петра Фелоненка, Романа Куропася і Володимира Дідика. За правилом мала бути вибрана лише одна. О год. 12-ій ночі жюрі проголосили, що Ганя Шупер здобула перевагу і тим стала вибраною „Королевою Округи УНС".

Ганя Шупер народжена 1953-го року. Студіює медичну технологію на Вейн університеті в Дітройті. Належить до Дружинників Осередку СУМА „Київ" та виступає в Ансамблі Народних Танків Іванни Драгінди-Кульчицької. Член 175-го Відділу УНСоюзу. В погодженні з Головною Екзекутивою УНС, вибрана „Королева Округи УНС" зможе взяти участь у контесті „Міс Союзівка", що відбудеться на „Союзівці" наприкінці літнього сезону ц. р.

„Союзові Вечерниці" заслуговують на увагу також під іншими аспектами. Передусім вказують, що кожна імпреза може бути успішною тоді, коли буде мати солідну підготову. Справді, вечерниці підготовлювали спільно три установи: Окружний Комітет УНС, 81-ий Відділ Союзу Українок ім. Олени Степанівни та Український Народний Дім. Кожна із згаданих установ занималася окремими деталями. На особливе признання заслуговують п-і 81-го Відділу СУА з мґр Оленою Лісківською на чолі, за взірцеве переведення вибору „Королеви" та приготування буфету. Управа УНДому уможливила учасникам вигідно користуватися всіма залями. Це черговий раз доказує, що Український Народний Дім при вул. Мартін надається не лише на суспільно-громадські імпрези у формі концертів, але також на розвагові, якими були „Союзові Вечерниці". Цілість організації та підготови вечерниць була під керівництвом Окружного Комітету УНС в Дітройті з головою Іваном Ващуком, кол. гол. контролером УНС. Успіх вечерниць належить завдячувати також великому вкладові праці голови 175-го Від. УНС Ярослава Базюка, містоголові Окр. Ком. УНС Дмитрові Кошильовському та низці активних союзовців.

В. П.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 7.

М. Денис, Чикаґо	$ 10.00	Д-р В. Іванович, Севен Гиллс	2.00
М. Жмуд, Коговз	8.00	Т. Ільницький, Емблер	2.00
Д-р Ю. Андрейко, Пайн Вуш	7.00	С. Жураковський, Річмонд	2.00
В. Грицик, Ню Йорк	7.00	М. Кальба, Денвер	2.00
О. Кушнір, Дітройт	7.00	В. Костів, Кембрія Гайтс	2.00
К. Миронович, Фордс	7.00	Д. Кришталович, Вайлвуд Крест	2.00
А. Палій, Чикаґо	7.00	В. Кушнір, Воррен	2.00
М. Водель, Чикаґо	5.00	Д-р О. Лебедович, Вотерфорд	2.00
С. А. Газда, Дітройт	5.00	В. В. Лехман, Вілбрегем	2.00
С. Романків, Гартфорд	5.00	А. Масний, Амгерстбурґ	2.00
В. Ковалюк, Елкгарт	4.00	В. Міґован, Рослінделл	2.00
Т. Мороз, Ляшін	4.00	А. Міллер, Ютика	2.00
А. Зазуляк, Філядельфія	3.00	І. Навора, Вайлвуд Крест	2.00
А. Карпенко, Савтфілд	3.00	П. Назаречук, Флорал Парк	2.00
С. Кравченюк, Джерзі Ситі	3.00	А. Овак, Чикаґо	2.00
М. Микитів, Стайвесант	3.00	І. Олійник, С. Дірфілд	2.00
Я. Михайлович, Мішіґен Ситі	3.00	М. Околович, Шебойґен	2.00
И. Павловський, Боффало	3.00	І. Підбірний, Росфорд	2.00
М. Рубич, Сиракюз	3.00	Р. Подпірка, Лонґ Айленд Ситі	2.00
В. Смолінський, Боффало	3.00	А. Рижий, Вірмінґгем	2.00
І. Холева, Гемтремк	3.00	Г. Романик, Перу	2.00
О. Р. Цеплий, Дітройт	3.00	Я. Рубловський, Бруклин	2.00
Д-р Т. Чуй, Роки Гилл	3.00	І. Світ, Елмгурст	2.00
Т. Явдас, Вотербури	3.00	В. Славятинський, Філядельфія	2.00
М. Вабій, Дітройт	2.00	Ю. Стромецька, Гайтсвілл	2.00
В. Баран, Джамейка Плейн	2.00	В. Сушко, Трой	2.00
В. Бих, Бруклин	2.00	А. Сядак, Ню Йорк	2.00
О. Білоґан, С. Пітерсбурґ	2.00	П. Терпляк, Амстердам	2.00
В. Болак, Гартфорд	2.00	В. Трубілович, Дітройт	2.00
С. Бурий, Сейлем	2.00	О. Утриско, Нюарк	2.00
А. Василенко, Вартон	2.00	М. Ціко, Лінколн Парк	2.00
В. Василишин, Вест Роксбури	2.00	о. І. Чумак, Гартфорд	2.00
М. Винник, Віндсор	2.00	Т. Шестак, Піттсбурґ	2.00
І. Війтик, Моррісвілл	2.00	М. Ющак, Чикаґо	2.00
Н. Волинець, Фоллс Чирч	2.00	С. Ґасяк, Ст. Джозеф	1.00
Е. Гаврилюк, Чикаґо	2.00	о. М. Годинський, Миннеаполіс	1.00
Т. Гладкий, Ланкастер	2.00	В. і С. Голі, Вормінстер	1.00
Е. Гомотюк, Гартфорд	2.00	М. Децик, Піттсбурґ	1.00
І. Гордюк, Джамайка	2.00	Г. Карнаушенко, Клівленд	1.00
В. Гук, Лонґ Айленд Ситі	2.00	С. Коцюба, Денвер	1.00
П. Гук, Вунсакет	2.00	В. Лаврів, Парма	1.00
А. Гуцал, Ст. Пітерсбурґ	2.00	В. Ничай, Чикаґо	1.00
Ф. Гала, Кенора	2.00	П. Потапенко, Дітройт	1.00
С. Герловський, Філядельфія	2.00	Ю. Рат, Перу	1.00
С. Гула, Торонто	2.00	Ф. Стубан, Сеймур	1.00
К. Датків, Менчестер	2.00	Г. Г. Суттон, Томс Рівер	1.00
П. Дацко, Мейс Лендінґ	2.00	А. Хімчук, Віндсор	1.00
А. Демченко, Вайон	2.00	І. Шило, Спрінґфілд	1.00
Д. Дмитрів, Ріджвуд	2.00		
Д. Древницька, Парма	2.00		
М. Дроцюк, Ірвінґтон	2.00		
І. Дурбак, Трой	2.00		

ЛИСТА, Ч. 8.

Ю. Т. Васлей, Гаррісбурґ	$ 17.00	М. Москаль, Спрінґ Веллі	2.00
Б. Волошинович, Бруклин	10.00	Л. Намака, Н. Гедлей	2.00
Д-р Т. Мацьків, Айслінґтон	7.00	Д-р Т. Новосівський, Раквілл	2.00
В. Сироїд, Еспаноля	7.00	В. Овсяник, Бріджпорт	2.00
П. Ференц, Джамайка	7.00	М. Олійник, Керґонксон	2.00
о. Р. Лужний, Реджайна	5.00	К. Островський, Ошава	2.00
В. Батринчук, Честер	4.00	Т. і О. Павлик, Асторія	2.00
К. Ірза, Торонто	4.00	А. Пелльо, Джерзі Ситі	2.00
І. Буцманюк, Едмонтон	3.00	М. Попик, Бруклин	2.00
М. Дудар, Дітройт	3.00	В. Попович, Форест Гиллс	2.00
А. Климишин, Асторія	3.00	І. Попович, Клівленд	2.00
О. Либа, Філядельфія	3.00	В. Пристайко, Рочестер	2.00
А. Маркович, Пассайк	3.00	В. Радловський, Чикаґо	2.00
П. Одарченко, Вашинґтон	3.00	В. Репета, Юніон	2.00
Є. Репета, Дітройт	3.00	А. Риснік, Вормінстер	2.00
Р. Тенетило, Колдейл	3.00	Р. Рубльовський, Скрентон	2.00
І. Терлецький, Піттсбурґ	3.00	Е. Рудницький, Ню Йорк	2.00
Г. Турчак, Феніксвілл	3.00	В. Савюк, Флорал Парк	2.00
К. Артюх, Аллентавн	2.00	П. Свистун, Северна Парк	2.00
А. Білоус, Дітройт	2.00	І. Седор, Сентралія	2.00
Д. Бобеляк, Нюарк	2.00	П. Сиротюк, Трентон	2.00
М. Войсюк, Бруклин	2.00	А. Соколев, Гемтремк	2.00
Б. Ваврищук, Лінколн	2.00	В. Старожитник, Ню Брансвик	2.00
А. Васкул, Дітройт	2.00	С. М. Тимяк, Піттсбурґ	2.00
М. Вилка, Торонто	2.00	І. Трегубчук, Арлінґтон Гайтс	2.00
Д. Войтишин, Дітройт	2.00	В. Тутка, Роксбури	2.00
Р. Ганас, Балтимор	2.00	Л. Фігурський, Скарсдейл	2.00
Я. Н. Ґелета, Калидж Парк	2.00	І. Харковський, Торонто	2.00
В. Глют, Джексон Гайтс	2.00	М. Хруль, Савт Рівер	2.00
Ю. Гошуляк, Клівленд	2.00	Ф. Цікало, Брамптон	2.00
А. Ґруник, Воррен	2.00	П. Шарлаєнко, Трентон	2.00
І. Демчук, Форест Гиллс	2.00	Г. Шеремета, Дітройт	2.00
Д-р М. Драґан, Порт Честер	2.00	Т. Школяр, Ірвінґтон	2.00
І. Л. Єдлінський, Лейк Ворт	2.00	Л. Штайнберґ, Парма Гайтс	2.00
Д-р А. Жуковський, Стіл	2.00	О. Юр, Філядельфія	2.00
И. Заблоцький, Дітройт	2.00	В. Якименко, Севен Гиллс	2.00
І. Казанівський, Чикаґо	2.00	О. Варановська, Дірборн	1.00
П. Качмар, Трой	2.00	О. Білоус, Бронкс	1.00
Б. Кичун, Парма	2.00	М. Гура, Нюарк	1.00
Е. Козюпа, Ню Гейвен	2.00	І. Карашівський, Гартфорд	1.00
М. І. Костів, Ґардена	2.00	О. М. Масюкевич, Ню Йорк	1.00
В. Крохмалех, Рочестер	2.00	В. Мацук, Берлін	1.00
В. Кулик, Філядельфія	2.00	І. Мурований, Миллвілл	1.00
Д-р Ю. Кушнір, Йонкерс	2.00	М. Попович, Таунтон	1.00
К. Липка, Вунсакет	2.00	В. Стасишин, Вест Гартфорд	1.00
К. Лукач, Вілкіс Бер	2.00	М. Стельмащук, Балтимор	1.00
М. Ляшенко, Чикаґо	2.00	о. В. Чужак, Рочестер	1.00
М. Мазур, Філядельфія	2.00	І. Щур, Торонто	1.00
С. Мартиняк, Феніксвілл	2.00	Н. Юречків, Торонто	1.00
М. Мельнишин, Клівленд	2.00		
М. Микитишин, Пачокве	2.00		
А. Моралевич, Денвер	2.00		

В Україні повимерзали озимі посіви, багато садів, Одеса була без опалу

З репортажу в московській „Комсомольской правде" з 5-го березня „За порогом зими" стало відомим, що в місяці лютому ц. р. місто Одеса залишилось на довгий час без постачання газу для опалення не лише приватних помешкань, а й підприємств, де газом розігрівали кітли: „З Одеси залунав крик про допомогу. Там біля моря закінчується газопровід. Але в цьому році запотребування на газ були такі великі по всій маґістралі, що рури на підступах до Одеси були вже порожніми — нічим було нагрівати воду в кітлах"... Про посіви: „Морози на безсніжній землі завдали шкоди виноградникам і садам, а у великих районах доведеться цією весною пересіювати хліб. У поганому становищі опинилася дика природа". Треба було підгодовувати оленів, диких кабанів, козуль, та ін. диких звірів. У затоках і дельтах Дніпра і на побережжі Чорного й Каспійського морів збились взимку „понад 10 мільйонів гусей, качок, лебедів, навіть фламінго", які від морозів гинули першими. Тисячі птахів попримерзали до криги й загинули, десятки тисяч людей підгодовували їх, як могли. Як лиш прийшли сильні морози, так без води й харчу з води залишилися лебеді, качки, гуси й ін. птахи. У газеті надрукована пропозиція „заборонити полювання на птахів у всіх місцевостях".

Об'єднано і величаво відзначено помісність УКЦ та 80-ліття Блаженнішого Верховного Архиєпископа в Елізабеті

6-го лютого 1972 р. відбулося тут Свято Помісности УКЦеркви. Свято відкрив привітом інж. В. Мельничук, Молитву - Многоліствіє провів о. парох И. Федорик. Відтак, пані подали обід котрій допомагали пластунки. По обіді інж. В. Мельничук відчитав листа від Верховного Архиєпископа і Відділу СУА в Елізабеті, який дав Дар Любови для Первоієрарха $100.000.

Доповіді виголосили о. д-р шамб. Віктор Поспішил англійською і д-р Зеновій Гіль українською мовами. Присутні винагородили доповідачів довгими і гучними оплесками.

Мистецьку програму виконав квартет і „Каравана" Роман Яськів, Іриней Коваль, Роман Канюка, Богдан Бемко мист. керівник, Анета Коваль — фортепіян і Богдан Крияк — гітара. В дуеті виступали: проф. Р. Левицький і д-р Р. Граб „Де ти бродиш моя доле". Антін Юрків-тенор, проф. Е. Крахно акомп.

„Українські Київські Танцюристи — Зірка Глоба, Наталка Пташинська, Ярослав Білий, Маркіян Комінчак, Орест Русинко, Роман Строцький - мист. керівник, Михайло Козюпа — акомп. виконали також народні танки. Присутні винагородили довгими і гучними оплесками усіх виконавців.

Свято було гарне і вдале прихід зі свята призначений на Дар Любови для Первоієрарха.

Володимир Янів

Церква, школа і громада — головні турботи о. д-ра В. Ґавліча

(Закінчення зі стор. 1-ої)

храму св. Юра почнеться негайно після полагодження ще деяких формальностей і підготовних праць, зокрема очищення площі від існуючих будівель, наша середня школа, Академія св. Юра своїми приміщеннями, своїм устаткуванням, своїм учительським складом та своєю програмою навчання належить до найкращих в Ню Йорку, але з неї ще далеко не користають усі наші громадяни і також не можна б сказати, багато інших наших починів і активностей зустрічають таке зрозуміння і підтримку, на яку вони заслуговували б — говорив о. д-р В. Ґавліч, відвідавши УНСоюз і „Свободу" в товаристві інж. Аполінарія Осадци, парафіяльного архітекта. Головніші із заторкнених о. д-ром Ґавлічем проблем церкви і школи св. Юра будуть предметом окремої уваги в довшому репортажі Леоніда Полтави: „Український материк в Ню Йорку – церква і школа св. Юра", який почнеться друкувати вже в черговому числі „Свободи".

У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ ЖІНКИ СТАНОВЛЯТЬ 54 відсотки тамошнього 241-мільйонового населення. Ще вищий відсоток жінок в різних ділянках праці — почавши від важкої фізичної, як чищення вулиць і навантажування поїздів, до професійних, що вимагають високої освіти. Московська „Літературна Газета" твердить, що в СССР 72 відсотки всіх лікарів і 71 відсоток вчителів та професорів — це жінки.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. І. М., Мілвіл: Дякуємо за листа і матеріяли. Людина, яку не знеохотили 25 років невдач, заслуговує щонайменше на подив, який Вам оцим і висловлюємо. Один з надісланих віршів уже надрукований.

ВШ. П. Т-н, Бруклин: Дякуємо за доброзичливість та пересланий допис. Місяць тому ще могли ми його використати у зв'язку з Січневими Роковинами, але тепер газета більше ніж перевантажена вже новими актуальними матеріялами.

ВШ. М. Г., Ню Йорк: Дякуємо за переслану статтю. Використаємо в черговому літ. мист. додатку. Пам'таємо також про деякі інші наші зобов'язання. Привіт!

ВШ. Є. С., Мілвіл: У березні посилаєте нам допис про імпрезу, що відбулася в половині листопада м. р. Дякуємо, але не надрукуємо.

ВШ. І. С., Торонто: Одержали, дякуємо, не надрукуємо.

ВШ. О. П., Гартфорд: св. о. Миколай завітав до Вас своєчасно, 18-го грудня м. р., але Ваш допис про це завітав до нас щойно 9-го березня. Не надрукуємо.

ВШ. В. Т., Торонто: Дякуємо за листа та мовні зауваги і поради. Матимемо їх на увазі.

ВШ. С. Г., Тінек: „Шкідливу прислугу" одержали, друкувати не будемо вже з тієї простої причини, що перша сторінка — копія, хоча не надрукували б ще й з інших причин.

ВШ. М. Б., Сиракюзи: Вістки добрі, але чому так спізнені? Прохаємо пам'ятати про „Свободу" і в майбутньому, але дуже просимо інформувати в листі, чи копії дописів висилаєте також до інших редакцій.

ВШ. З. К., Філядельфія: Річні збори Вашого Відділу СУА відбулися 19-го грудня м. р., а допис про них Ви вислали 6-го березня. Дякуємо, але не надрукуємо.

ВШ. М. К., Сиракюзи: Дякуємо, що звернули увагу на вартісну статтю. Ми передрукували її в англомовному Тижневику.

ВШ. Я. Г., Бриджпорт: Дякуємо за „паскудство". Можливо, що при нагоді використаємо.

Веч. о. Є. Ц., Парма: Дякуємо за листа. Проте він відноситься до вістки, що була надрукована в іншій газеті, а ми не вспіваємо спростовувати навіть власних помилок.

Юліян Баранюк переобраний на голову Окружного Комітету УНС в Нюарку

(Закінчення зі стор. 1-ої)

віка Мигаля і Ярослава Леськова. Після однохвилинної мовчанки для вшанування померлого недавно головного касира УНС бл.п. Петра Пуцила, обрано президію Зборів у складі: Володимир Роговський – предсідник і Стефанія Стеців — секретар. Протокол попередніх Загальних Зборів, що його відчитав Вол. Роговський, прийнято одноголосно і тоді приступлено до звітування членів Окружної Управи. Голова Ю. Баранюк склав звіт з святкувань Дня УНСоюзу стейту Ню Джерзі, підкреслюючи його успіх та складаючи подяку всім співробітникам за їхній вклад до підготови і проведення цього свята. Короткі звіти секретаря Управи Володимира Роговського та Юліяна Баранюка в заступстві хворого касира Василя Салабуна доповнила огляд праці Округи, після чого голова Контрольної Комісії Осип Воробець запропонував уділити абсолюторію з признанням за виконану працю уступаючій Управі, що прийнято одноголосно з оплесками. Запрошений до доповіді Володимир Сохан подав огляд рішень останньої Конвенції, вияснюючи ряд резолюцій і рекомендацій, як і апробованих та відкинених змін статуту. Він теж зробив підсумки здобутків і втрат членства за 1971 рік в цілому УНСоюзі та розповів про побудову нового приміщення Головної Канцелярії і мешканевого будинку, а вкінці звернув увагу на передумови дальшого росту і розвитку УНСоюзу. Степан Гавриш в черговій доповіді цього вечора зробив огляд організаційних здобутків Округи на тлі цілого УНСоюзу, вичисляючи кращих організаторів Округи: Юліяна Баранюка (здобув 26 членів), Ярослава Леськова (25 членів), Василя Колюбинського (24 члени), Михайло Отрок (19 членів, але з рекордовою сумою забезпечення $72,000), та Івана Іваника (10 членів). Він насвітлив причини неуспіхів та можливості росту членства УНСоюзу і підкреслив великі спроможності УНСоюзу та „Свободи" в дальшій праці для членства і всього українського народу. В короткій дискусії забрали слово д-р Володимир Сенежак і Іван Іваник, які одержали відповіді та вияснення від В. Сохана. Голова сусідньої Округи в Перт Амбой інж. Омелян Граб привітав учасників нарад, та, як голова об'єднаних Окружних Управ стейту, подякував Окружній Управі Нюарку за віддану співпрацю над влаштуванням успішного стейтового Дня УНСоюзу. Після вибору нової Окружної Управи вирішено вислати представника - делеґата від Округи на Конгрес УККА, яким був обраний Ю. Баранюк, а його заступником Володимир Роговський. Прийнято теж одноголосно рекомендацію Округи для Екзекутиви УНС в справі УККА. Вкінці зборів провід нарадами перебрав Ю. Баранюк, який подякував за перевибір на пост голови, закликав представників Відділів до співпраці і закрив збори подякою представникам з централі та Відділів за участь у зборах.

1,000 ПЛАСТУНІВ ДЕМОНСТРУВАЛИ В НЮ ЙОРКУ ПРОТИ АРЕШТІВ В УКРАЇНІ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

терв'ю з учасниками. Сцени з демонстрацій й інтерв'ю були опісля передані в часі вечірніх вістей на цих телевізійних станціях. Пластуни роздавали на площі і сусідніх вулицях англомовні летючки та спалили символічно червоний прапор. Помимо зимна і сильного вітру, молоді демонстранти та їхні батьки з великим ентузіязмом демонстрували понад дві години. В демонстрації взяли теж участь представники зорганізованого українського громадянства Ню Йорку та представники студентських і молодечих організацій ТУСМ і СУМА. Демонстрацію закінчено співом „Не пора" та українським національним гимном. Після демонстрації передано відповідні інформації до редакцій місцевих газет да радієвих і телевізійних стацій.

Збори ООЛ в Ню Йорку

У неділю 6 лютого 1972-го року, тут відбулися загальні збори місцевого Відділу Організації Оборони Лемківщини в Ню Йорку, які розглянули з окремою увагою потребу допомоги лемкам, які прибувають до цього краю зовсім не приготовані, ні духово, ні матеріяльно до тутешніх умов. Схвалено створити окремий Комітет для опіки над такими новопришельцями й запропонувати Головній Управі ООЛ перевести це на крайову скалю. Збори відкрив голова установи Михайло Кавчак і на його внесення обрано на голову зборів д-ра Ярослава Падоха, а на секретаря професора Івана Сквіртнянського. Звітували за живу й вповні успішну, під товариським і матеріяльним оглядом, діяльність в минулім році крім голови М. Кавчака, інші члени Управи та Контрольної Комісії. Значну частину праці та фондів призначено було на допомогу землякам в Лемківщині та на тих, що на вигнанні в Польщі. Товариське життя місцевої лемківської громади проходило на численних й вповні успішних також під матеріяльним оглядом забавах, та традиційних гостинах членів. На збори прибув почесний член ООЛ Василь Токарський та представники централі, а саме колишній довголітній голова Юліян Котляр, п. Шубяк з Елизабету і п. Фарбанець з Нюарку. Збори обговорили й схвалили протест проти нового нищення української інтелігенції під Совєтами й на внесення д-ра Падоха схвалили підтримати акцію Гарвардського Центру, щоб сплатити ще в цім році уні законсрактовані катедри. Вирішено скласти на цю ціль тисячу долярів, закликаючи до спільної акції централю ООЛ та всі її Відділи в ЗСА і Канаді. Новий провід установи очолив на дальшу каденцію давний заслужений голова Михайло Кавчак, на інші пости обрано пп. А. Євина, С. Барну, В. Скомського, Д. Барну, П. Гарайду, С. Гоцу, П. Дембіцького, А. Гицька і п-і Ф. Бабяк. До Контрольної Комісії обрано С. Кімака, П. Граничного і В. Токарського. На керівника культурних справ запрошено колишнього голову Головної Управи ООЛ, проф. І. Сквіртнянського.

Я. П.

Загальні Збори Осередку СУМА в Чикаґо

Загальні Річні Збори Осередку СУМА ім. М. Павлушкова в Чикаґо, що відбулися в Домі СУМА 27-го лютого ц. р. відкрив уступаючий голова Я. Куляс. Зборами провадила Президія: М. Яремко — голова, Р. Голяш — заст. голови і Орися Савка — секретар. Після коротких привітів, що їх виголосили: інж. П. Бігун від Відділу ООЧСУ, О. Черінь—від ГУ СУМА, М. Левицький від АП АБН, Я. Верещук від місцевого Відділу ТУСМ, Р. Ґоляш від міжосередкової дружини суспільників, а Оля Сорока від суспільниць, приступлено до звітів в такому порядку: П. Крутяк за Булаву Юнацтва, І. Колодій — за фінансово - господарський Відділ та Я. Куляс за цілість Управи.

Звіти виказали, що сьогодні осередок начисляє біля 300 членів і що в Осередку провадиться колосальна праця. Особливо кидається в очі зразково провадженна господарська референтура. На сьогодні Осередок є власником Дому СУМА, де приміщуються всі організації Українського Визвольного Фронту, 131 Відділ УНСоюзу та Відділ УНП та також власником великої Оселі в Барабу, Вісконсин з різними забудовами та модерним басейном, вартість якого перейшла 100,000 дол.

Тепер в Осередку постійно працюють: духова оркестра, симфонічна оркестра, хор Юнацтва та кілька спортових дружин та танцювальна група Юнацтва. Хоч обставини, що заіснували в Чикаґо кілька років тому, неґативно вплинули на загальну працю Осередку, але треба ствердити, що Осередок СУМА на протязі 23-го року праці не пропустив ні одної імпрези чи маніфестації, що їх влаштовувала українська громада, без своєї активної участи.

У дискусії, у пропозиціях і побажаннях найбільше наголошувалось справу посилення праці з юнацтвом, бо дотеперішня праця виказалась не цілком задовільною.

Нову Управу очолив Мирон Куляс, а Булаву Оксана Павлівець, обоє дружинники, але до Управи й Булави увійшли по кілька сеньйорів з великим досвідом праці і це дає надію, що праця над юнацтвом посилиться.

Контрольну Комісію очолив інж. С. Ґоляш, Товариський суд очолив інж. В. Левицький.

М. Яременко

Група робітників була відтята 7 днів у Чорному морі

Київ. — З м. Чорноморського на Кримському побережжі повідомили, що лише потужними морськими суднами вдалося пробитися через кригу в Чорному морі до штучного „сталевого острова", на якому провадять розвідку дна і який був цілий тиждень відтятий великими льодами. „Молодь України" з 16 лютого у вістці „Мужність проти стихії" інформувала, що під час шторму крижини натискали на сталеву конструкцію штучного острова, а він обмерзав, і люди без відпочинку оббивали кригу: „У крижаному полоні опинилися й невеликі судна, що обслуговували штучний острів. Вони не могли змінити вахту на буровій, підкинути продовольство. На допомогу прийшли потужніші судна. Лише на сьому добу вдалося підійти до острова, доставити нових бурильників, взяти на борт „надурочників", привезти необхідне устаткування і продукти харчування". У кінці сказано, що „боротьба із зледенінням триває".

АКУПУНКТУРА

(Закінчення зі стор. 2-ої).

пераціях. Вершком їхнього здивування було, коли спостерігали вони довгі й складні операції без будь-яких седативів, місцевого знечулення і загальної анестезії — лише з уживанням акупунктури. Навіть операції серця, витинання шлунка і кишок, кесареві розтини переводять в Китаї при знеболюванні акупунктурою. Також мають з її поміччю успішні висліди у лікуванні артритів, ревматичних болів, невральгії.

Для знеболювання при операціях китайські лікарі вводять кілька голок у відповідні місця і включають у них слабий електричний струм, переважно 5 вольт із силою половини міліампера, на яких 20 хвилин. При цьому пацієнт втрачає всяке почуття дотику і болю, але під час операції перебуває в цілком притомному стані: говорить, відповідає на запити, нормально дихає тощо. Такий стан анестезії триває іноді до дев'яти годин і дуже помалу відходить, не викликаючи в пацієнта будь-яких неприємних почувань, блювання, порушення орієнтації. Метод акупунктури вживають проти болю і після операцій.

Якщо американські лікарі дуже скептично дивляться на вартість акупунктури у лікуванні, наприклад, сліпоти, глухоти, паралічу, захворювань окремих органів, то вони не іґнорують правдоподібної вартости її у лікуванні хронічних болів, передусім вживання цього методу для знеболювання при окремих операціях. Є вже кілька груп лікарів, які поважно студіюють цей новий для нас, але дуже старий метод. Існує лише побоювання, що в наші часи, коли раптом поширюються окультизм, астрологія, шукання нових „доріг щастя", акупунктура може опинитись у примітивних формах і серед знахурів, зокрема, коли появиться на цю тему „брукова література".

Наша опінія? Її не маємо, оскільки не маємо ані достатнього знання, ані кваліфікацій у цій ділянці. Можемо лише порадити почекати, що скажуть у цій справі фахівці. А тим часом не даваймо себе обдурювати знахурам.

Якщо цей метод лікування і знеболювання у певній формі прийметься, його напевно будуть практикувати справді кваліфіковані лікарі, що матимуть знання і вишкіл у цій ділянці.

На новому шляху життя

Анна і Тарас Коваль

2-го жовтня 1971 р. в українській католицькій церкві Царя Христа в Філядельфії повінчалася молода пара — Тарас і Анна Коваль з дому Марчівська.

Тарас, це уродженець землі Івана Франка, бож родився в Медвежі біля Нагуєвич. Ще малим хлопцем опустив родинне село й виїхав з батьками до Німеччини щоб спастись від московсько-большевицького раю. У Німеччині закінчив початкову школу, а відтак переїхав з батьками до ЗСА до Філядельфії. Тут закінчив середню освіту, а відтак в Темпел коледжі здобув диплом інженера електроніки. Військову службу відбув на протязі двох років об'їхавши в Корею і Японію.

Ганнуся не бачила України. Вона народилася на вигнанні в Німеччині і, малою дитиною приїхала з батьками до Філядельфії. Тут закінчила середню освіту, а щоб набути фахового звання, то присвятилась економічним студіям. Обидвоє молодята працюють як фахові сили. Тарас як технічний інженер а Ганнуся як банковий урядовець — супервайзор. Хоча Ганнуся не бачила України, а Тарас покинув її малим хлопцем — обоє добре володіють українською мовою і діяльні в українському житті. Обоє є членами 83-го Відділу УНС ім. Івана Франка.

Молоду пару вінчав в церкві Царя Христа о. совітник Василь Головінський, а апостола під час вінчання читав батько молодого Іван Коваль. В шлюбному обряді як теж пізніше у весільному прийнятті, взяли участь 5 пар дружок і дружбів. Ірина Пінтон і Юрій Баєр, Стефанія Зибликевич і Анатолій Біленький, Кармен Торес і Олекса Ефіменко, Зеня Марчівська і Богдан Кардаш Сильвія Ісків і Ярослав Войт Квіти несли Івета Іскiв і Ліза Ганішак, а шлюбні перстені подав Стефко Сабо.

Весільне прийняття відбулося у залі „Дуганс Ресторану", на яке прибуло біля 300 осіб рідні, приятелів і знайомих обох родин молодят — гості з Франції, Канади, Ню Йорку, Пассейку, Пітсбургу і Кемдену. З Парижу приїхала тета молодого Катерина Момот, а з Торонто приїхав його вуйко Дмитро Куцопей. Був присутній і хресний батько молодої Ілько Копач.

Коли всі гості зайняли місця при багато заставлених столах, на залю увійшла молода пара в супроводі дружок і дружбів. Гостей по імені представив староста Степан Гаврищ. Відтак, за українською традицією, батьки молодого Іван і Татіяна Коваль та батьки молодої Михайло і Марія Марчівські — привітали молодят хлібом і сіллю. Весільний обід розпочав молитвою яку провів та благословив молоду пару декан УПЦеркви філядельфійського деканату — мітрат Степан Біляк, а старшу дружбу Юрій Баєр піднос тост за здоров'я молодят.

Під час прийняття староста представив ближчу і дальшу родину молодої пари та їхніх батьків побажавши їм багато Господніх ласк.

Після традиційного кряння корована відбулася весільна забава з танцями під час якої гості забавлялись до пізньої ночі, а молода пара виїхала в пошлюбну подорож до Европи.

С. Г.

У Чернівцях і в усій Буковині невистачає питтєвої води

Київ. — „Дослідження показали, що в глибоких горизонтах ні під Черніввцями, ні поблизу них води фактично немає", інформувала „Радянська Україна" з 15-го лютого. „За останні роки... потреба у воді швидко зростає. Вже найближчим часом чернівчанам буде необхідно, ще понад 100 000 кубометрів питної води. Брати її всю з Прута не можна, бо в посушливі й морозні місяці дебіт води в ріці різко спадає". Вирішено будувати майже 50-кілометровий водопровід з перепомпувальними станціями й брати воду для Чернівців та навколишніх районів з більш повноводнішого Дністра. Відповідний Інститут в Одесі розробив пляни будівництва, розрахованого на кілька років. Тим часом, доки це буде здійснено, беруть з Пруту ще деяку кількість питної води, а також почали перепускати використовувану в індустрії воду задля її ощаджування, багато разів на різних підприємствах. У Чернівцях заведено суворі обмеження на воду. Настільки проблема є пекучою, видно з того, що водопровід з Дністра мали за плянами почати прокладати в 1973-му році, але розпочали вже, бо немає як відкладати. Однак, прихід нової води „станеться не скоро, адже нинішнього року будівництво лише починається", сказано в „Радянській Україні".

СПОРТ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 214-ГО ВІДДІЛУ УНС ПРИ УСТ „Ч. СІЧ"

5-го березня в домі УСТ „Ч Січ" відбулися річні загальні збори 214-го Відділу УНСоюзу, який існує при згаданому Т-ві. Збори відкрив голова уступаючої Управи — Б. Сольчаник, якого присутні й вибрали головою зборів. Секретарював інж. М. Яворський. Згідно із звітами уступаючої Управи в день загальних зборів Відділ начисловав 101 членів, в цьому числі 52 старших в клясі життьового забезпечення, 32 в клясі молодечого Відділу і 17 в клясі забезпечення (АДД). В діловому році придбано 8 нових членів на суму 11 тисяч дол. життьового і 5.000 дол. аксидентового забезпечення. Відділи з виплачених грамотами 2 членів, і 2 були суспендовані. Ввесь актив членства 214-го Відділу — разом забезпечений на загальну суму 65.000 дол. життьових і 75.000 аксидентових грамот.

Секретарка провадила Відділову кореспонденцію з членством і Головною Канцелярією УНС, виготовляла і пересилала місячні фінансові звіти і зібрані членські вкладки до Головного Фінансового Відділу УНС. Всіх отримано 102 листи й вислано до Відділу 209 листів. Зібрано всіх вкладок і вислано до Головного Фінансового Відділу УНС 7,179.23 дол. На Відділову адміністрацію зібрано 79.20 дол., з яких 49.25 видано на кошти адміністрації. Після звітів і дискусії та уділення абсолюторії збори вибрали нову Управу: Б. Сольчаник — голова, Є. Чижович — заступник, А. Твардовська — секретарка, В. Маркусь — касир, Ю. Хранєвич — член і О. Твардовський — організатор. Контрольна Комісія: мгр І. Хамуляк — голова, інж. М. Яворський і М. Чапля — члени.

Збори винесли побажання до нової Управи, щоб в своєму діловому році всі референти причинилися до організації нових членів та цим уможливили підготовити Відділ до права вибору на наступну Конвенцію, делегата власними силами.

Збори висловили признання Головному Урядові УНСоюзу за це, що головиній праці пляни будови величавого дому УНС Гол. Уряд передав українським інженерам-архітектам.

Переважно, в придбанні нових членів у 214-му Відділі прислужилися „Свобода", що містила матеріяли про спортову діяльність, яку найбільше читає наша молодь. Зате критично висловлювалися учасники зборів про так зв. „Спортову колюмну" в „Юкреїнян Вікли", в якій у великій більшості пишеться на теми, що їх можна читати в американській пресі. Чому в цій „колюмні" майже нічого не згадується про численні українські спортові осередки і клюби, про дружини, поодиноких спортовців, спортових діячів? Про брак матеріялів нарікати не можна, бо в „Свободі" і інших українських пресі появляються матеріяли, які скорочено можна перекладати англійською мовою і їх радо буде читати тут роджена молодь. На ці запити ніхто з присутніх не був спроможний дати відповіді.

О. Твардовський

Чоловіча відбиванкова дружина „Ч. Січі" чемпіоном стейту Ню Джерзі

„Довер, Н. Дж. 4-го березня. — Вдруге за порядком в останніх 2-ох роках відбиванкарі „Ч. Січі" здобули звання чемпіонів Ню Джерзі в річному турнірі Американської Атлетичної Юнії, що відбувся в залі Кавнті Коледжу оф Моріс в Довері. Рівночасно відбулися тут змагання за первенство Східних стейтів в яких „Ч. Січ" осягнула почесне 3-тє місце. Після УМСА Вест Сайду, Н. Й. і УМСА Статен Айленд. Змагання проходили в 5-ти групах по 4-ри дружини (ди групи „А" кляси і „три групи „Б" кляси). „Ч. Січ" виступала в 1-ій групі „А" кляси, в якій ділила групові системи гор — кожний з кожним, зайняла 3-тє місце і таким чином ввійшла до кінцевих розгривок „плей офу". В півфінальній зустрічі наші відбиванкарі програли з УМСА Статен Айленд 3:1 — сетів і таким чином зайняли теж 3-тє місце.

В грах за чемпіонат ААЮ Ню Джерзі взяло участь 6 найкращих клюбів стейту, в цьому числі „Ч. Січ". На початку, гри пройшли в 3-ох групах „В" клясових дружин, з яких до фіналу дійшов військовий клюб пілотів Мкгвасф. В півфінальній зустрічі „А" кляси „Ч. Січ" перемогла УМСА Саміт і цим самим ввійшла до фіналу, в якому остаточно перемогла цю військову дружину 2:0 (15:7, 15:8). Після тієї зустрічі провід турніру вручив „Ч. Січі" трофей чемпіона.

Показник табелі учасників за чемпіонат Ню Джерзі 1972 р:

1. „Чорноморська Січ"
2. МкГваср Ейр Форс
3. Плейнфілд В. К.
4. Саміт УМСА
5. Саміт УВК
6. Комюніті Коледж оф. Моріс.

Цікаво, що між „Б" клясовими дружинами вперше виступила новий український відбиванковий клюб — „Чайка" Вашингтон. Вправді в грах за першенство Східних стейтів наші відбиванкарі не осягнули поважного успіху, всетаки треба уважати за великий успіх прибуття „Чайки", який зорганізував новий український спортовий осередок, у якому наша молодь зможе популяризувати українське ім'я в добірному американському довкіллі між студентством і військовиками та кріпити „Здорові душі й тіла", що дуже потрібне сучасній молоді. Вітайте наші друзі із столиці — Вашингтону!

Склад „Ч. Січі": Ю. Бук, М. Сітницький, Б. Вацлавський, Р. Гентиш, Т. Кальба, З. Стахів, В. Роговський, В. Деврієс, О. Попович. Провідник — Ю. Ставничий, менаджер інж. Б. Гайдучок.

ЛЕЩАТАРСТВО

У цьогорічних лещатарських першенствах, що відбулися в Турін, Н. Й., взяло участь 9 лещатарів „Ч. Січі" в клюбовому точкуванні, на усіх 9 клюбів, здобувши 2-ге місце. Як на перший раз, це поважний успіх. Осяги лещатарів (ок) „Ч. Січі": Ксеня Кобзяр в 5-ій групі у вел. крутобігу здобула 3-тє місце і бронзову медалю, Зоряна Ткач, в 3-ій групі у вел. крутобігу здобула 3-тє місце і бронзову медалю, Ю. Кобзяр в 4-ій групі у крутобігу здобув 1-ше місце і золоту медалю, Андрій Кобзяр в 6-ій групі у вел. крутобігу і альпійській комб. здобув 3-ті місця і бронзові медалі. Андрій Ткач в 4-ій групі в крутобігу, вел. крутобігу і альп. комб. здобув відповідно два треті і в альп. комб. 2-ге місця — бронзові і срібну медалі, Борис Ткач в 4-ій групі в крутобігах вийшов четвертим і в альп. комб. 3-тє місце і бронзову медалю, інж. Я. Ткач в 7-ій групі (сеньйори) в крутобігу і альп. комб. здобув 1-ші місця і золоту медалю у вел. крутобігу 3-тє місце. Крім згаданих учасників змагань, були: Орест Лебедь і Петро Мельник.

ГАКІВКА

„Чорноморська Січ" — „Бруенос" 4:2 (0:0, 3:0, 1:2)

Ньюарк 5-го березня. — У чергових мистецьких змаганнях Гаківкової Ліги Велі Скейтерс, „Ч. Січ" здобула дуже важливу і цінну перемогу з сильною дружиною „Бруенс" — кандидатом на віце-чемпіона Ліги. В цій зустрічі „січовики" заграли свої найкращі змагання сезону, в яких ціла дружина відзначалася незвичайною швидкістю, завзятістю та великою волею до перемоги. Конто воріт для „Ч. Січі" відкрив „король" стрільців Валентин Олійник з подачі Соловея на початку 2-го періоду. Другого голя здобув Соловей з подачі Ореста Лебедя і кілька хвилин пізніше знову Соловей з подачі Олійника — 3:0. У 3-му і останньому періоді „Бруенс" здобули своїх два голі. Четвертого і останнього голя зустрічі, здобув Олійник з подачі Романа Семенюка.

В. Залівко і Л. Соловей ввійшли до збірної Гаківкової Ліги Велі Скейтерс, що в неділю 27-го лютого у фінальній зустрічі із збірною „Колоніял ол Старс" здобула перемогу 6:2 і таким чином осягнула чемпіонат Ню Джерзі та право до дальших міжстейтових розгривок за чемпіонат ЗСА в своїй клясі.

Склад „Ч. Січі": Барбадин, Залівко, Буняк, Сурович, Лазар, Р. Семенюк, Данман, Лебедь, Олійник, Будний, Фегер, Гвін, Мельник, С. Семенюк. Менаджер Петро Семенюк.

О. Твардовський

НОВА УПРАВА СУАСТ-СХІД

4-го березня ц. р. в домі УСТ „Ч. Січ" в Ньюарку, відбулися чергові загальні збори СУАСТ-Схід, в яких взяли участь репрезентанти: УСТ „Ч. Січ" Ньюарк, СК СУМА „Крилаті" Йонкерс, Н. Й., УСТ „Довбуш" Ню Гейвен, Конн. Оправдали свою відсутність КЛК Ню Йорк. Збори відкрив голова уступаючої Управи д-р М. Снігурович, який привітавши присутніх запропонував порядок нарад. Вибрано Президію зборів в складі: С. Хромовський — голова і інж. М. Яворський — секретар. Після прочитання протоколу з попередніх зборів і його прийняття, приступлено до звітів. Звітували: д-р М. Снігурович, інж. М. Яворський і інж. А. Лапичак. Відчитано звіт від касира д-ра В. Вірщука і голови Контрольної Комісії проф. д-ра Е. Жарського, який уділив абсолюторію уступаючій Управі. Після довшої дискусії над звітами збори уділили уступаючій Управі абсолюторію і приступили до вибору нової Управи.

Список кандидатів подав інж. М. Яворський, як голова Номінаційної комісії, який при відчиті кандидатів пояснив, що з деякими ще має узгіднити перебрання праці в окремих референтурах і ланках.

Запропонований список кандидатів до нової Управ збори прийняли одноголосно. Управа СУАСТ-Схід: інж. М. Яворський — голова, інж. Ю. Хранєвич — заступник, С. Хромовський — секретар, В. Данилюк — касир, д-р І. Ярош — організаційний, інж. А. Лапичак — ланковий відбиванки, М. Лебедь — ланк. плавання, Гавриляк — лещатарство, інж. Я. Рубель — ланк. тенісу, Р. Глушко — ланк. футболу, Ю. Хранєвич — ланк. настільного тенісу, З. Стахів — ланк. легкої атлетики, д-р О. Попович — шахи, І. Сохан — предст. Пласту, Я. Петрик — предст. СУМА, вільне місце для предст. ОДУМ-у. Контрольна Комісія: д-р М. Снігурович, проф. д-р Е. Жарський, С. Качмарський, Р. Савчак.

Верифікаційна комісія: А. Лапичак, Ю. Хранєвич, Я. Петрик, І. Сохан, Я. Рубель. Делегати до комісії молодечих організацій УККА: проф. д-р Е. Жарський — УСЦАК, інж. М. Яворський — СУАСТ, інж. Я. Рубель — заступник.

Після вибору Управи збори намітили плян праці, що його має зреалізувати нова Управа СУАСТ-Схід.

О. Твардовський

ДЖЕРМАН ГАНГЕРІСНС — „ТРИЗУБ" 0:2

Філядельфія, 5-го березня 1972 р. — Перші змагання у весняному сезоні „Тризуб" розіграв за відкритий чемпіонат ЗСА. Противником була сильна і добре зіграна дружина Юнайтед Джерман Гангерісне, а змагання відбулися на їхній площі. Вправді погода була дуже гарна, але грище було ще не зовсім висохле і це перешкаджало грі. Теж це були перші змагання, змагуни ще не розрухалися і тому темпо гри було досить повільне. Напад „Тризуба" мав багато добрих нагод здобути ворота, а доперва в кінцевих хвилинах першої півгри Нана з подачі Політи здобув двох воріт. У другій півгрі напасники „Тризуба" не дуже спішилися піднести вислід, а противник не зміг пройти оборони „Тризуба" і поступався спокійною і притомною грою. У складі забракло Івенса, якого заступив Монтаґ, що не зважаючи на дуже добру гру останнього не було вистачаючим. Цією вигравною „Тризуб" здобув першенство Пенсильвенії і зачне розгривки міжстейтові. Три перші змагання буде грати дома, очевидно, як виграними змаганнями здобуде на це право. Слідуючі змагання відбудуться у Філядельфії.

Теж сезон зачали юніори „Тризуба" змаганнями проти юніорів „Данубії", які програли на грищі „Данабії" у відношенні 1:2. М. С.

ТАРЗАН, Ч. 6715. Тарзан віднаходить злочинця Нікка

Під час коли Чулю сторожить Бульва, Тарзан женеться за Нікко, який подав йому знарктотизоване вино... Щоб завершити захоплення в полон злочинців і перешкодити їм у знищенні доказів... заки спадуни з летунської бази в Момбузі прибудуть на обманливу станцію торгівлі гумою.